

Nota

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Directoraat-Generaal Goederenvervoer

Stafafdeling Wetgeving & Juridische Zaken

7 JULI 2000

BSG

Aan
De Minister

10.2.e

10.2.e

Contactpersoon
10.2.eDatum
6 juli 2000Ons kenmerk
DGG/J-00/004482

Onderwerp

- Beleidsregels vergunning professioneel vuurwerk
- Regeling professioneel vuurwerk RGS

Doorkiesnummer

10.2.e

Bijlagen

2

Uw kenmerk

Retour van Minister

DGG DIV

DGG DIV

DGG DIV

DGG DIV

DGG DIV

DGG DIV

DGG DIV

DGG DIV

DGG DIV

DGG DIV

DGG DIV

DGG DIV

Doel: ondertekening van de beleidsregels, van de regeling en van de toelichtingen

Bijgaand treft u aan een voorstel voor de *Beleidsregels vergunning professioneel vuurwerk*. In deze beleidsregels zijn de voorschriften opgenomen waaronder vergunningen worden verstrekt voor het bezigen (afsteken) en het ter aflevering voorhanden hebben van professioneel vuurwerk. Deze beleidsregels zijn een codificatie en een aanscherping van het huidige beleid. Met name worden aan de vakbekwaamheid van de vergunninghouders nadrukkelijk eisen gesteld, doordat eindtermen voor de examinering zijn opgenomen. Bij nota van 30 mei j.l. is het concept voor de beleidsregels u al ter instemming voorgelegd.

Verder treft u aan een voorstel voor een ministeriële regeling, de *Regeling professioneel vuurwerk RGS*, die nodig is om het hiervoor bedoelde beleid te kunnen effectueren. Deze regeling bevat enkele nadere voorschriften inzake het professionele vuurwerk ter uitvoering van het Reglement Gevaarlijke Stoffen.

10.2.e

De Directeur-Generaal Goederenvervoer,

10.2.e

ir. B. Westerduin

Postbus 20904, 2500 EX DEN HAAG
Artillerie, Nieuwe Uitleg 1, 2514 BP Den Haag

Telefoon (070) 10.2.e
Telefax 10.2.e

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Voorzitter en leden van de Departementale
Ondernemingsraad
p/a Plesmanweg 1-6, kamer B01.05
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Departementale Ondernemingsraad VenW
Ambtelijk Secretariaat
Datum: 11 FEB 2004
DOR-nr: 622

Contactpersoon

-

Datum

5 februari 2004

Ons kenmerk

DBS2004/986

Onderwerp

Actieprogramma bij de veranderopgave van V&W

Doorkiesnummer

-

Bijlage(n)

2

Uw kenmerk

-

Geachte voorzitter en leden van de DOR,

Hierbij doe ik u het "Actieprogramma bij de veranderopgave van het ministerie van V&W" toekomen. U treft het actieprogramma als bijlage 1 aan.

Het actieprogramma wordt momenteel gedrukt en zal eind volgende week aan iedere medewerker binnen de V&W-organisatie worden verspreid, teneinde helderheid te kunnen geven over het voorgenomen besluit. Ik wil de DOR echter niet op de gedrukte versie laten wachten en stuur u derhalve reeds de tekstversie toe. Tevens heb ik de leden van de Bestuursraad gevraagd hun ondernemingsraad nu al informeel te informeren.

Het actieprogramma

Het actieprogramma is een nadere uitwerking van het in oktober vorig jaar door mij gepresenteerde beleidsvoornemen "De veranderopgave van V&W: meer kwaliteit met minder mensen". In het actieprogramma zijn de V&W-brede acties opgenomen die de veranderopgave in de komende jaren ondersteunen. Veranderingen die op velerlei gebied noodzakelijk zijn om gewenste en gerichte kwaliteitsverbeteringen door te voeren.

In uw positieve advies op het beleidsvoornemen (DOR2003/1105) heeft u een aantal voorwaarden gesteld met betrekking tot het proces en inhoud. In het actieprogramma is hier zo goed mogelijk rekening mee gehouden.

Postbus 20901, 2500 EX Den Haag
Bezoekadres Plesmanweg 1-6, 2597 JG Den Haag

Telefoon 070 - [redacted]
Fax 070 - [redacted] 10.2.e

De financiële consequenties

Bijgevoegd is een overzicht waarin de financiële implicaties van het actieprogramma zijn weergegeven. In het overzicht zijn de onderscheiden posten uitgesplitst naar beleid, inspectie en uitvoering. Uit het overzicht blijkt dat in de eerste jaren belangrijke investeringen moeten worden gedaan, waarvoor middelen zijn vrijgemaakt.

De personele consequenties

In hoofdstuk 3 van het actieprogramma wordt ingegaan op de personele consequenties van de veranderopgave van V&W. Ik vraag de DOR hierbij om advies aangaande de personele consequenties die het gevolg zijn van de veranderopgave.

De medezeggenschap

Zoals u weet hecht ik grote waarde aan de betrokkenheid van de medezeggenschap in het veranderproces van V&W. Dat geldt voor de medezeggenschap op centraal én decentraal niveau. Teneinde de medezeggenschap goed in het verandertraject te betrekken, zal er over de uitvoering van het actieprogramma maandelijks een informeel overleg plaatsvinden tussen SG, pSG en de voorzitter en secretaris van de DOR. In dat overleg wordt besloten welke onderwerpen op welk moment in het formele overleg tussen DOR en SG aan de orde zullen komen en welke onderwerpen op een ander niveau thuishoren. Dit is ook de reden dat u in de bijlage van het actieprogramma (overzicht van de V&W-brede acties) bij de kolom medezeggenschap veelal "nog te bepalen" ziet staan. Op een aantal formele onderwerpen, te denken valt aan de verdeling van de veranderopgave over de diensten, de 'knip' tussen beleid-uitvoering-inspectie en de verdere SSO-ontwikkeling, zal uw advies worden gevraagd. Tevens zullen enkele onderwerpen, zoals het Actieprogramma Kennis & Innovatie en het Ontwikkelingsprogramma voor leidinggevendenden, ter bespreking worden aangeboden.

De communicatie

Eind volgende week zullen alle medewerkers het gedrukte actieprogramma met een oplegbrief van mijn kant op hun huisadres ontvangen. In de oplegbrief zal ik daarbij aangeven dat de medezeggenschap advies is gevraagd over de verdeling van de veranderopgave over de verschillende dienstonderdelen.

De komende weken zal ik samen met de leden van de Bestuursraad intensief naar de V&W-organisatie hierover communiceren en van gedachten wisselen, te beginnen met de directieurenconferentie van 12 februari a.s. en gevolgd door ontmoetingen bij de

DBS2004/986

dienstonderdelen. De directie Communicatie is op dit moment bezig met de concrete opzet, invulling en uitvoering van het communicatieplan rondom het actieprogramma.

Met vriendelijke groet,

DE SECRETARIS-GENERAAL,

10.2.e

drs. G.H.O. van Maanen

Actieprogramma bij de verandering van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Februari 2004

Inhoud

Voorwoord	3
1. Waarom deze veranderopgave?	4
1.1 Aanleidingen	4
1.2 Doelen en streefbeeld 2008	5
2. De invulling: alle V&W-brede acties op een rij	7
2.1 Organisatie en werkprocessen	7
2.2 Personeelsontwikkeling.....	11
2.3 Efficiënter werken.....	12
3. De personele consequenties	14
4. De randvoorwaarden	15
4.1 Een goed sociaal flankerend beleid.....	15
4.2 Serieuze medezeggenschap	15
4.3 Heldere communicatie	16
Bijlage: Schematisch overzicht van dienstoverstijgende acties en procedureafspraken.....	17

Voorwoord

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat raakt mensen, elke dag opnieuw. Of het nu gaat om filebestrijding, hoogwaterbescherming, verkeersveiligheid of lucht- en scheepvaartinspecties; het zijn allemaal zaken waar burgers en bedrijven in dit land direct mee te maken hebben. Dat maakt ons werk boeiend, maar het legt ook een grote verantwoordelijkheid op het ministerie.

De departementale missie is duidelijk. We willen Nederland duurzaam beschermen tegen water en zorgen voor veilige verbindingen van internationale kwaliteit. Maar de politiek-economische context waarin wij werken is wezenlijk veranderd. Nederland moet op een breed front beter presteren. De samenleving kijkt daarbij ook uitdrukkelijk naar de overheid en eist meer kwaliteit en productiviteit en meer ruimte voor burger en bedrijf. Wij zullen kortom kleiner én krachtiger moeten worden. Vandaar dat ik in het najaar van 2003 het beleidsvoornemen voor de veranderopgave van V&W presenteerde: 'Meer kwaliteit met minder mensen'. Dit actieprogramma is daarvan de uitwerking.

Kleiner én krachtiger worden kan door scherpere keuzes te maken en onze kerntaken, doelen, rollen en verantwoordelijkheden nauwkeuriger te definiëren in relatie tot de samenleving. Extern moeten we meer samenwerking zoeken, meer transparantie bieden en meer verantwoordelijkheid delen met burger en bedrijf. Intern moeten we onze processen rationaliseren, meer verantwoordelijkheid nemen, meer innoveren en veel ruimte geven aan de ontwikkeling van professionaliteit.

Dat is in het kort de veranderopgave waar wij voor staan. Het vergt een extra inspanning die verder reikt dan een kale taakstelling in aantallen. Uitdrukkelijk heb ik niet gekozen voor een 'kaasschaaf', maar voor een fundamentele oriëntatie op kwaliteit en werkwijze. Overigens constateer ik dat er op tal van fronten binnen V&W al veel in gang is gezet. Dat kan uitstekend ingepast worden in dit actieprogramma.

De opzet van dit actieprogramma is als volgt. Hoofdstuk 1 beantwoordt de vraag naar het waarom van de veranderopgave. Wat zijn de aanleidingen en waar willen we naartoe? Vervolgens staan in hoofdstuk 2 alle acties op een rij. Hoofdstuk 3 beschrijft de gevolgen voor personeel en het vierde hoofdstuk gaat in op de randvoorwaarden die nodig zijn om deze veranderopgave tot een succes te maken.

Ons doel is om Verkeer en Waterstaat klaar te maken voor de eisen die deze tijd aan ons stelt. Ik vertrouw erop dat wij dit doel gezamenlijk en eensgezind zullen bereiken.

Den Haag, februari 2004

Geert van Maanen,
Secretaris-Generaal

1. Waarom deze veranderopgave?

1.1 Aanleidingen

Deze veranderopgave is ingegeven door een paar ontwikkelingen die elkaar deels aanvullen en versterken, en deels overlappen. Hieronder een kort overzicht.

Maatschappelijk klimaat

De relatie burger-overheid verandert in snel tempo. Enerzijds willen burgers een daadkrachtige overheid die concrete oplossingen biedt voor de concrete problemen waar zij mee te maken hebben. In ons geval zijn dat bijvoorbeeld de aanpak van de files en het voorkomen van wateroverlast. Anderzijds is heel duidelijk dat burgers en bedrijven geen behoefte hebben aan een overheid die zich met elk detail van hun leven bemoeit. Dat vraagt om een klant- en resultaatgerichte overheid die zich richt op haar kerntaken. Daarvoor moeten we onder andere meer aansluiten bij internationale ontwikkelingen en meer gebruik maken van de mogelijkheden die de markt biedt. Zoals ook de bouwenquête heeft geleerd, moet zakelijk opereren daarbij het uitgangspunt zijn.

Stakeholdersanalyse secretaris-generaal

Hoe ziet de buitenwereld ons en wat kunnen wij daarvan leren? Dat is de vraag die secretaris-generaal Van Maanen direct na zijn aantreden op 1 januari 2003 stelde aan de belangrijkste relaties van het ministerie. Uit die gesprekken en uit de eigen indrukken en analyse van de secretaris-generaal blijkt dat er onder andere behoefte is aan:

- meer samenhang in beleid, uitvoering en toezicht,
- meer oog voor economische argumenten vanwege onze verantwoordelijkheid voor een infrastructuur die de economie versterkt en de concurrentiekracht van Nederland vergroot,
- meer flexibiliteit,
- een sterkere externe oriëntatie,
- meer durf en daadkracht,
- minder regels en bureaucratie,
- minder verkokering.

Hoofdpijnenakkoord kabinet Balkenende-2 en beleidsagenda 2004

Het Hoofdpijnenakkoord van het kabinet Balkenende-2 bevat een aantal aspecten dat ook van invloed is op Verkeer en Waterstaat. Denk bijvoorbeeld aan de keuze om burgers, medeoverheden en bedrijven directer aan te spreken op hun eigen verantwoordelijkheid. Denk ook aan het adagium 'minder regels' of aan de nadruk die dit kabinet legt op versterking en bewaking van de Nederlandse concurrentiepositie. Verkeer en Waterstaat heeft deze en andere uitgangspunten van het kabinet inmiddels vertaald in de beleidsagenda 2004. Die beleidsagenda is resultaatgericht en bevat veel concrete plannen, bijvoorbeeld voor meer onderhoud aan infrastructuur, verlaging van de administratieve lastendruk en meer samenwerking met gemeenten, regio's en het bedrijfsleven in het mobiliteitsbeleid. Daar zijn zoveel mogelijk concrete en afrekenbare doelen aan gekoppeld voor het einde van de kabinetsperiode. Die doelen bereiken we alleen als we openstaan voor nieuwe manieren van werken. Ook dat dwingt ons om de bakens te verzetten.

Onderdeel van het Hoofdpijnenakkoord is verder een taakstelling voor de hele sector Rijk, dus ook voor Verkeer en Waterstaat. Met dit actieprogramma kiest Verkeer en Waterstaat ervoor die taakstelling in te vullen tegen de achtergrond van het hoofddoel van deze veranderopgave: meer kwaliteit. De 'kaasschaafmethode' is daarvoor niet geschikt. De gevolgde kwalitatieve aanpak leidt tot uitkomsten in personeelsreductie die voor de verschillende diensten niet evenredig is. Meer daarover leest u in hoofdstuk 3.

Actieprogramma Andere Overheid

Op 28 november 2003 heeft het kabinet het 'Actieprogramma Andere Overheid' (AAO) van minister De Graaf vastgesteld. Het kabinet wil met dit programma bereiken dat de overheid:

1. haar dienstverlening aan de burgers verbetert,
2. minder en eenvoudiger regels maakt,
3. zichzelf beter en efficiënter organiseert,

4. haar relaties met provincies en gemeenten vernieuwt.

Het AAO raakt ook de organisatie en het functioneren van Verkeer en Waterstaat. De uitvoering van dit actieprogramma zal zoveel mogelijk gekoppeld worden aan acties uit het AAO, zodat de departementale en interdepartementale trajecten elkaar kunnen aanvullen en versterken. Dat geldt met name voor de volgende acties uit het AAO: verlaging van de administratieve lastendruk, betere benutting van de kennisinfrastructuur van het Rijk en het onderzoek naar de werkverdeling en samenhang tussen de verschillende rijksinspecties. Verder zal Verkeer en Waterstaat ook actief betrokken moeten zijn bij interdepartementale initiatieven rond het bundelen ('sharen') van bedrijfsvoeringstaken en het vermijden van taakoverlappen tussen de verschillende departementen.

1.2 Doelen en streefbeeld 2008

Kortom: aanleidingen genoeg voor dit actieprogramma. De ambitie van Verkeer en Waterstaat is om al deze ontwikkelen niet te volgen, maar er onderdeel van te zijn en er mede vorm aan te geven. Om dat te kunnen doen, moet je wel weten welke kant je op gaat. Met andere woorden: welke doelen heeft dit actieprogramma en waar willen we als organisatie aan het einde van deze kabinetsperiode staan?

Samengevat luidt het doel van deze veranderopgave: professionalisering van mensen en processen, zodat we beter, directer en efficiënter kunnen voldoen aan de eisen die politiek en samenleving aan ons stellen. Dat impliceert een sterkere externe oriëntatie en presentatie en meer samenhang en samenwerking binnen het departement.

Deze veranderopgave is erop gericht dat Verkeer en Waterstaat in 2008 een ministerie is dat:

- goed georiënteerd is op de prioriteiten van de minister en staatssecretaris,
- met één geluid naar buiten treedt,
- taken en verantwoordelijkheden tussen beleid, uitvoering en inspectie helder onderscheidt,
- van daaruit interdisciplinair samenwerkt en samenhang vertoont,
- werkt vanuit een zakelijke en zelfbewuste, maar tegelijkertijd open en onderzoekende houding,
- meer oog heeft voor internationale, Europese en economische argumenten,
- de buitenwereld systematisch binnenlaat en adequaat bedient,
- werkt met vereenvoudigde en gedigitaliseerde werkprocessen.

Die 'eigenschappen' zijn nodig om invulling te geven aan de nieuwe rol en opvatting van onze kerntaken. De richting kan voor beleid, uitvoering en inspectie als volgt worden omschreven:

- *Beleid maken op hoofdlijnen*
Dit betekent meer regie voeren en ordening aanbrengen en minder zelf doen. Beleidsmakers moeten ruimte laten aan en afstemming zoeken met burgers, bedrijfsleven en andere (internationale, regionale en lokale) overheden. Het betekent ook meer sturen op samenhang, omdat de steeds complexere infrastructuurnetwerken vragen om samenhangende, uitvoerbare en handhaafbare oplossingen voor bereikbaarheids-, veiligheids- en leefbaarheidsknelpunten. V&W moet zo (politieke) besluitvorming vanuit een brede afweging mogelijk maken.
- *Regie op uitvoering*
Rijkswaterstaat (RWS) treedt op als zakelijke, professionele opdrachtgever naar de markt: 'uitvoering door de markt, tenzij'. Dit betekent uitbesteden van aanleg, beheer en onderhoud en samenwerking met burgers, bedrijfsleven en andere overheden, zodat RWS zich kan concentreren op haar regietaken in het netwerkmanagement en -beheer, integraal waterbeheer en het leveren van kennis en ervaring aan heel V&W.
- *Inspectie als kwaliteitstoets*
De Inspectie Verkeer en Waterstaat (IVW) controleert op de juiste naleving van de regels en koppelt praktijkervaringen tijdig terug richting beleid, zodat beleidsverbeteringen mogelijk worden. Belangrijke verbeteringen zijn: minder regels maar strikter handhaven, meer zelfregulering en een klantgerichtere aanpak, onder andere door digitalisering.

Wat betekent dit alles voor management en medewerkers?

- Dat je niet je eigen opvatting vooropstelt, maar denkt en handelt vanuit de politieke prioriteiten en manoeuvreerruimte van de bewindslieden.
- Dat je opties aanbiedt in plaats van één oplossing.
- Dat je vanuit je kennis en ervaring *durft* te adviseren: niet altijd 'yes minister', maar als het nodig is ook 'no minister' durven zeggen.
- Dat je niet afwacht tot je een opdracht krijgt, maar handelt wanneer je denkt dat het nodig is.
- Dat er een cultuur is waarin mensen de ruimte hebben om hun verantwoordelijkheid te nemen en zich daarin ook gesteund weten.
- Dat je de maatschappelijke context en maatschappelijke groeperingen in je denken en werk betreft.
- Dat je een antenne hebt en openstaat voor leerervaringen in het besef dat je eigen professionele vorming nooit 'af' is.
- En dat je je niet opsluit binnen de muren van beleid, uitvoering of inspectie, maar je collega's tijdig inschakelt, omdat het gaat om de kwaliteit van het eindproduct. Haagse medewerkers moeten oog hebben voor uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. RWS'ers en IVW'ers moeten oog hebben voor de politieke Haagse context.

2. De invulling: alle V&W-brede acties op een rij

Om de gestelde doelen uit hoofdstuk 1 te bereiken, formuleert dit actieprogramma een scala aan V&W-brede acties die raken aan alle aspecten van ons werk. Dat kan ook bijna niet anders, gezien de enorme uitdaging waar we voor staan. Om die het hoofd te bieden, zijn ingrepen nodig in de organisatie en werkprocessen, in personeelsontwikkeling en in de sfeer van efficiency. Dit hoofdstuk zet alle acties op een rij die het niveau van de individuele dienst overstijgen. Voor feitelijke informatie over procedureafspraken, tijdschema's en eindproducten: raadpleeg de bijlage.

Acties op decentraal niveau

Binnen de verschillende diensten is en wordt hard gewerkt om de uitgangspunten van de veranderopgave te vertalen naar de eigen werksituatie. RWS en de IVW ontwikkelen beide een brede eigen toekomstvisie die past bij de veranderopgave. Ook binnen de andere diensten zijn volop plannen in de maak. Begin 2004 komen de DG's, pSG en IG elk met concrete doelstellingen en activiteiten voor hun eigen dienstonderdeel.

Dit hoofdstuk bevat een aantal willekeurig in de tekst opgenomen kaders, waarin de eigen speerpunten van de dienstonderdelen worden samengevat. Dit om aan te geven dat de veranderopgave alleen kan slagen als de centrale uitgangspunten en acties doorwerken in alle lagen van de organisatie. Binnen de kaders van dit actieprogramma hebben de dienstonderdelen een grote vrijheid om hun eigen ideeën te ontwikkelen en uit te voeren. Het actieprogramma is een richtinggevend document, geen keurslijf. Het einddoel is essentieel, de weg er naartoe vraagt om maatwerk en overleg.

2.1 Organisatie en werkprocessen

1. Een hogere 'knip' tussen beleid, uitvoering en inspectie

De ontvlechting van de drie kernfuncties binnen V&W is in theorie helder. Maar in de praktijk blijkt dat een effectieve verbinding en samenwerking tussen de drie kernfuncties onvoldoende tot stand komt. Een belangrijke reden daarvoor is dat niet altijd duidelijk is waar beleid stopt en waar uitvoering en inspectie beginnen. Overlap van taken en onduidelijkheid over rollen zijn het gevolg. De vraag is dus: waar leggen we de 'knip'? Die vraag wordt nu binnen de verschillende DG's nog verschillend beantwoord. Het uitgangspunt van de veranderopgave is dat zoveel mogelijk aan RWS en IVW wordt overgelaten. De knip moet dus zo hoog mogelijk komen te liggen. De beleidskern kan zich dan meer richten op haar kerntaken: strategische beleidsvorming en professioneel en op hoofdlijnen richting geven aan uitvoering (RWS, ProRail) en inspectie (IVW). Voorwaarde is dan wel dat 'beleid' te allen tijde een beroep kan doen op de deskundigheid die binnen RWS en de IVW voorhanden is.

De beleidsDG's, IVW en RWS zullen hierover in de eerste helft van 2004 afspraken maken. De regie is in handen van een werkgroep onder voorzitterschap van de heer Teders, die voorstellen doet over de hoogte van de knip en de formatieve consequenties. De werkgroep buigt zich concreet over de volgende relaties:

- luchtvaartbeleid en -toezicht (DGL/IVW),
- goederenvervoerbeleid en -toezicht (DGG/RWS/IVW),
- waterkwaliteitsbeleid en -toezicht (DGW/RWS/IVW),
- rol van de HID in de regio en oog-oor-mond-functie (DGG/DGP/DGW/RWS),
- aanleg en beheer & onderhoud infra (DGP/DGG/RWS).

RWS pakt door

Rijkswaterstaat gaat de komende vier jaar ingrijpend veranderen. De dienst wordt een publieksgericht overheidsbedrijf. De kerntaken van Rijkswaterstaat (netwerkbeheer en netwerkmanagement, integraal waterbeheer en het leveren van kennis en expertise) blijven recht overeind staan. De belangrijkste veranderingen concentreren zich op de werkwijze en in de cultuur:

- minder arbeidsintensieve werkprocessen door een sterk vereenvoudigde bedrijfsvoering en door meer over te laten aan de markt,
- een meer zakelijke en vooral meer publieksgerichte manier van werken.

2004 is een overgangsjaar. In 2005 gaat RWS proefdraaien als agentschap, in 2006 wordt RWS definitief agentschap en in 2007 zal RWS een publieksgericht overheidsbedrijf zijn. Begin 2004 zal de marsroute in het ondernemingsplan worden aangegeven.

2. Vorming directoraat-generaal Transport en Luchtvaart (DGTL)

De huidige directoraten-generaal Goederenvervoer en Luchtvaart worden samengevoegd tot één directoraat-generaal Transport en Luchtvaart. Deze combinatie is ingegeven door de overweging dat zo de meeste synergie kan worden bereikt op terreinen als economie, veiligheid, mainports, milieu en internationale aspecten. De start van DGTL is voorzien uiterlijk mei 2005. Maar het proces is al volop aan de gang. In de diverse tussenstappen is veel aandacht voor zowel cultuuraspecten (Hoe groeien we naar elkaar toe?) als efficiency (Hoe profiteren we optimaal van de aanwezige kennis en ervaring?)

Ambities DGTL

De ambitie van DGTL is om in 2007 te staan als een strategisch en efficiënt beleidsdirectoraat.

Speerpunten zijn:

- een sterke internationale en strategische oriëntatie, gericht op de verbetering van de Nederlandse concurrentiepositie in luchtvaart en goederenvervoer, met een zorgvuldige en transparante afweging tussen de belangen van economische groei, veiligheid en milieu,
- een heldere focus op kerntaken, flexibele inzet van medewerkers en verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie.

Bijzondere aandacht bij de vorming van DGTL gaat uit naar het ontwikkelen van extra deskundigheid op terreinen als economische argumentatie, logistieke marktkennis en innovatie.

3. Sterk vereenvoudigd bedrijfsvoeringsproces

De bedrijfsvoering binnen Verkeer en Waterstaat kan en moet eenvoudiger. Die conclusie is in 2003 al getrokken. In de oude situatie was er een veelheid aan bedrijfsvoeringsinstrumenten, waarvan de cycli niet op elkaar afgestemd waren. Het managementcontract, het kennisjaarplan, het begrotingsproces, de bedrijfsvoeringsplannen en het HRM-proces; ze hadden elk hun eigen overleg- en verantwoordingsmomenten. Gevolg was dat er zoveel papier werd geproduceerd dat het gesprek tussen SG en DG's/IG over de essenties van beleid en bedrijfsvoering eerder belemmerd werd dan ondersteund. De focus lag te sterk op financiën en te weinig op de wezenlijke politiek-bestuurlijke aspecten. Bovendien ontbrak het aan terugkoppeling naar de opstellers van de stukken. Kortom: teveel bureaucratie.

Vanaf 1 januari 2004 werken we zoveel mogelijk met één gestroomlijnde en geïntegreerde cyclus, waarin een aantal onderdelen komt te vervallen. Verder zijn er tijdens het jaar drie vaste momenten voor terug- en vooruitblikken. Eén van die momenten, het startgesprek waarin het managementjaarplan centraal staat, is inmiddels naar tevredenheid van zowel SG als DG's/IG gepasseerd.

De vereenvoudiging van het bedrijfsvoeringsproces vindt plaats onder regie van het Bedrijfsvoeringsberaad. Het nieuwe bedrijfsvoeringssysteem is nog niet klaar. 2004 is een overgangsjaar, waarin door het Bedrijfsvoeringsberaad nog verschillende punten zullen worden uitgewerkt. Per 1 januari 2005 werken we volledig volgens de nieuwe bedrijfsvoeringscyclus.

Toezicht in beweging

De IVW presenteert begin 2004 een Veranderplan. Daarin speelt de visie van het kabinet op de rol van de overheid een belangrijke rol: het 'Actieprogramma Andere Overheid' voorziet in minder regels, meer zelfregulering en meer eigen verantwoordelijkheid voor burgers en bedrijven. Om daar invulling aan te geven zal de IVW haar toezichthoudende taken richten op herkenbare, goed af te bakenen 'domeinen van toezicht'. In 2004/2005 wordt per domein een hernieuwd 'toezichtarrangement' opgesteld in overleg met alle betrokkenen. De arrangementen vormen de basis voor jaarlijkse inspectieprogramma's die de Toezichteenheden van de IVW zullen uitvoeren. Deze nieuwe eenheden vormen de professionele kern van de toekomstige IVW.

Om een flinke kwaliteitsimpuls te geven aan de digitalisering van het handhavings- en toezichtsproces, wordt een projectdirectie E-government ingesteld. Het digitaliseringsproces vraagt in de periode 2004-2008 om een forse investering.

In de loop van 2004 worden alle ondersteunende beleids- en bedrijfsvoeringstaken binnen de IVW geconcentreerd.

4. Werken met portefeuillehouders in de Bestuursraad

Het profiel van de Bestuursraad als samenbindend orgaan verdient aanscherping. Om de samenwerking te bevorderen en het belang van V&W-brede overwegingen te benadrukken gaat dit orgaan werken met portefeuillehouders. De beleidsDG's krijgen ieder een portefeuille die het eigen DG overstijgt. Daarvoor coördineren zij de inbreng van V&W en organiseren zij de ondersteuning en advisering vanuit de verschillende dienstonderdelen. In interne en externe gremia opereert de portefeuillehouder als een 'DG-V&W'. De verdeling van de portefeuilles ziet er als volgt uit:

- DGTI: administratieve lasten + internationaal,
- DGP: nota Mobiliteit + MIT + vertegenwoordiging in de Interdepartementale Commissie Ruimtelijke Economie/Commissie Economische Aangelegenheden,
- DGW: veiligheid & security + vertegenwoordiging in de Rijksplanologische Commissie/Rijksmilieuhygiënische Commissie.

Portefeuilles kunnen in tijd wisselen en ook is het mogelijk dat de IG en de DG-RWS een portefeuille krijgen toebedeeld.

DGW: focus op kerntaken

DGW zal zich vooral richten op de professionalisering van de aansturingsrelatie van RWS. Een vraaggestuurde en flexibele benadering is het uitgangspunt. Verder wil DGW de stafdiensten van het departement (met name de directies Communicatie en Juridische Zaken) beter benutten. Dat levert efficiencywinst op en maakt de focus op kerntaken – strategische beleidsvorming – nog sterker. De taakoverlappen met uitvoering en inspectie die er nog zijn, moeten worden weggenomen.

5. Kennis en innovatie op de kaart

Het kabinet heeft de kenniseconomie hoog op de agenda gezet. Dat wordt vooral zichtbaar in de oprichting van het Rijksbrede innovatieplatform onder de directe leiding van de minister-president. Als technisch vakministerie moet en wil Verkeer en Waterstaat binnen dit thema zijn verantwoordelijkheid nemen. Daarvoor zijn binnen dit actieprogramma twee organisatorische sporen opzet. Het eerste – het Actieprogramma Kennis en Innovatie – is erop gericht de departementale kennis- en innovatiefunctie beter te organiseren en versterken met het oog op onze maatschappelijke rol en functie. Het tweede spoor – de zogeheten 'kennistafels' – is intern gericht en legt dwarsverbanden tussen de kennis die binnen de verschillende dienstonderdelen aanwezig is.

Het Actieprogramma Kennis en Innovatie start formeel in maart 2004 en heeft een looptijd van twee jaar en kent drie doelen:

1. V&W draagt bij aan de kenniseconomie,
2. V&W heeft een effectief innovatiebeleid;
3. V&W heeft de organisatie van kennis op orde.

Het project valt rechtstreeks onder de SG en wordt getrokken door de heer Bussink. In het Actieprogramma Kennis en Innovatie zal een nauwe relatie worden gelegd met het AAO en met de functies van RWS als leverancier van (uitvoerings)kennis en expertise en als schakel naar de kennisinstituten. Via een V&W-beraad Kennis & Innovatie worden ook de relevante externe partners bij het actieprogramma betrokken.

De 'kennistafels' zijn de eerste concrete uitwerking van een breder actiepunt om de kennis en expertise die binnen V&W aanwezig is meer met elkaar te delen en verbinden (kennismanagement). Dat gebeurt nu nog te veel ad hoc. DGW zal in 2004 het voortouw nemen om daar op een aantrekkelijke manier meer structuur in aan te brengen. Aan een kennistafel zitten medewerkers bij elkaar die binnen beleid, uitvoering en inspectie actief zijn op hetzelfde terrein, bijvoorbeeld veiligheid. Het doel van deze ontmoetingen is de denkkraft en inhoudelijke expertise van de medewerkers over de eigen grenzen heen beter te benutten.

KNMI: beter, efficiënter en effectiever

Het KNMI heeft in het kader van de veranderingopgave drie hoofddoelen die kunnen worden samengevat met de trefwoorden: beter, efficiënter, effectiever:

- beter: nog meer kwaliteit in de onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten om internationaal met gezag te kunnen blijven opereren,
- efficiënter: rationalisering en automatisering van werkprocessen, zonder concessies te doen aan de kwaliteit,
- effectiever: externe afnemers bedienen met bruikbaarere ontsluiting van de unieke en belangrijke verzameling van data.

6. Digitalisering van het toezicht

De modernisering van de overheid moet ook door digitalisering van het toezicht van de IVW (vergunningverlening en handhaving) haar beslag krijgen. Er wordt gewerkt aan een systematiek waarmee ondernemers zelf via de computer een vergunningaanvraag in werking kunnen stellen en waarin gegevens maar een keer opgevraagd en vastgelegd worden. Dat moet een aanzienlijke vermindering van de administratieve lastendruk opleveren. De IVW maakt verder de komende jaren de informatiehuishouding beter toegankelijk met moderne technologieën. Vergunningenregisters, basisbestanden en gegevens over personen, ondernemingen, objecten en hun toezichtgeschiedenis kunnen dan beter en efficiënter worden benut. Het doel is: meer aggregatie en analyse, waardoor de IVW de toezichtstrategie kan bijstellen als dat nodig is en beleid beter kan adviseren. Digitalisering van het toezicht levert, naast meer kwaliteit, ook voordelen op in termen van capaciteitsbesparing.

Het programma 'Innoveren door digitaliseren' voorziet in vier actielijnen:

- toezicht vernieuwen door digitaliseren: E-enforcement
- dienstverlening verbeteren door digitaliseren: E-government
- kennis toegankelijk maken: kennisbank
- basisvoorwaarden creëren: informatie-infrastructuur

7. Fundamentele doorlichting alle regelgeving V&W én verlaging administratieve lastendruk

Verkeer en Waterstaat wil de opdracht van het kabinet Balkenende-2 om de administratieve lastendruk voor bedrijven en burgers te verlagen, met verve aanpakken. Dit moet één creatieve beweging zijn om een grote inhoudelijke samenhang te bereiken tussen lopende en verwante vernieuwingstrajecten. In het bijzonder geldt dat voor het Veranderplan van de IVW en het programma 'Beter Geregeld!'.

Met dat laatste programma gaan we departementale regelgeving vanuit het perspectief 'Andere Overheid' fundamenteel doorlichten. In nauwe samenwerking tussen de Hoofddirectie Juridische Zaken (HDJZ), de IVW, de beleidsDG's en de RWS wordt onder regie van de Projectdirectie Administratieve Lasten een programma uitgevoerd dat al op korte termijn concrete resultaten moet opleveren. Het doel voor 2007 is dat de administratieve lastendruk voor bedrijfsleven én burgers op het V&W-domein 25% lager is dan op 31 december 2002.

2.2 Personeelsontwikkeling

Belangrijke doelen van het actieprogramma zijn professionalisering en mobiliteitsbevordering van medewerkers. Zonder veranderingen bij management en medewerkers geen verandering van de organisatie. Het is belangrijk dat we daarover binnen de organisatie het gesprek met elkaar aangaan. Om invulling te geven aan de noodzakelijke veranderingen, ontwikkelt V&W – boven op lopende programma's als 'waarderen en belonen' en 'competentiemanagement' – acties die management en medewerkers in de gelegenheid moeten stellen om beter aan te sluiten bij de eisen die de buitenwereld aan hen stelt.

1. Ontwikkelingsprogramma's van en voor leidinggevendenden

Mensen zijn het belangrijkste werkkapitaal van het ministerie. Zoals in hoofdstuk 1 duidelijk werd, vraagt deze veranderopgave veel van management en medewerkers:

- zelfvertrouwen hebben, maar zich ook kwetsbaar durven opstellen ('Dat weet ik (nog) niet. Dat kan ik (nog) niet.').
- nieuwsgierig en leergierig zijn, naar buiten en naar binnen,
- resultaatgericht zijn en staan voor hun verantwoordelijkheid.

Het management draagt bij de uitvoering van de veranderopgave een speciale verantwoordelijkheid. Om adequaat leiding te kunnen geven aan het proces moeten managers onder andere:

- echt weten wat er leeft onder medewerkers,
- inhoudelijk richting geven en de regie voeren,
- stimuleren en ruimte geven,
- keuzes voor consensus durven stellen, dus problemen aanpakken en niet ontwijken,
- een goed ontwikkelde politiek-maatschappelijke antenne hebben, zodat zij structuur kunnen geven aan de relatie met de bewindslieden en de buitenwereld.

Om leidinggevendenden bij de uitvoering van hun taak te helpen, zijn ontwikkelprogramma's nodig. In de eerste directeurenconferentie in 2004 (februari) staat dit onderwerp centraal. Per dienstonderdeel is maatwerk nodig, omdat behoeftes en situaties nu eenmaal verschillen. Na de directeurenconferentie zal de verdere invulling van de ontwikkelprogramma's ter hand worden genomen. In dit proces zal ook de Bestuursraad haar visie op de wijze van sturing en leidinggeven verder uitwerken. De besluitvorming over de 'knip' speelt hierin een belangrijke rol.

2. Ontwikkeling structuur voor mobiliteits en loopbaanbeleid

V&W wil meer aandacht schenken aan het ontwikkelen van zowel managementtalent als specialistische functies. Daarvoor is een structuur nodig. In de Bestuursraad wordt inmiddels ervaring opgedaan door de managementontwikkeling voor het topmanagement vanaf S16 periodiek op de agenda te zetten. Dit centrale loopbaanberaad zal verbonden moeten zijn met decentrale loopbaanberaden (van RWS, IVW en Bestuurskern). De komende maanden wordt onderzocht met welke structuur de doelstellingen het best kunnen worden gerealiseerd. Daarbij komen ook medewerkers onder S16 beter in beeld. Hiervoor zal de Centrale Directie Personeelsmanagement (CDP) begin 2004 een nieuwe structuur uitwerken. In het proces komt onder andere aan de orde of een duaal systeem van gescheiden carrièrepaden voor managers en vakspecialisten – gescheiden trajecten die meer maatwerk mogelijk maken – nodig en bruikbaar is.

3. Algemene functiebeschrijvingen

In de huidige praktijk zijn medewerkers vaak sterk verbonden met hun functiebeschrijving en daarmee vooral met de eigen dienst en niet met V&W als geheel. Dat werkt niet mobiliteitsbevorderend. Meer algemene functiebeschrijvingen kunnen een middel zijn om de mogelijkheden voor een flexibele inzet van medewerkers en de binding met het 'concernbelang' te vergroten. Ook hier neemt CDP het voortouw.

4 Verbetering externe oriëntatie

De Directie Communicatie (DCO) start in samenwerking met de (beleids)DG'en een programma om de externe oriëntatie en het omgevingsbewustzijn van het departement als geheel te versterken. Beleid kan alleen optimaal landen als communicatie onlosmakelijk is verbonden met het primaire proces van beleid, uitvoering en inspectie. Vanaf begin 2004 zal de DG's daarom een programma op maat worden

aangeboden, met als doel de communicatie én de buitenwereld meer in het hart van het beleidsproces te brengen.

Om medewerkers periodiek een spiegel voor te houden over hoe zij zichzelf zien en wat de buitenwereld van hen vindt, is er de jaarlijkse 'V&W-monitor'. Dit instrument toetst de prestaties en het imago van het departement zoals die intern (medewerkers) en extern (burgers en relaties) ervaren worden. Daarmee geeft de monitor de komende jaren ook een belangrijke indicatie of de kwaliteitsdoelstellingen uit de veranderopgave merkbaar tot resultaat leiden. De V&W-monitor is in 2001 en in 2002 gehouden. Momenteel wordt het instrument op enkele onderdelen aangepast, mede tegen de achtergrond van de eisen die de veranderopgave aan de monitor stelt. In de eerste helft van 2004 voert DCO de V&W-monitor nieuwe stijl uit.

2.3 Efficiënter werken

Efficiënt werken is meer dan ooit een dwingende eis. Het Actieprogramma Andere Overheid, de taakstellingen van het kabinet Balkenende en de maatschappelijke roep om een zakelijke overheid dwingen in die richting. De veranderopgave biedt een uitgelezen kans om die efficiëncyslag te maken. Het gaat dan bijvoorbeeld om betere samenwerking, loslaten van taken die behoren bij andere organisatieonderdelen, op elkaar vertrouwen, meer inschakelen van de markt, verantwoordelijkheden duidelijker toedelen en werken met vereenvoudigde en minder arbeidsintensieve processen. Ook daarvoor kent dit actieprogramma een aantal sporen.

1. Vermijden taakoverlap

Op een paar plekken binnen het ministerie is sprake van een taakoverlap die opgeheven moet worden. Concreet zullen in 2004 de volgende taakoverlappen aangepakt worden:

- DGG en DGP zullen gezamenlijk bekijken wie wat doet en wie wat zou moeten doen op het gebied van spoor en veiligheid. De analyse richt zich niet alleen op het huidige takenpakket, maar nadrukkelijk ook op het gewenste eindbeeld van een professionele beleidskern waar verantwoordelijkheden, rollen en taken scherp onderscheiden zijn, de eenheid van beleid is gewaarborgd en de organisatie klein en efficiënt is vormgegeven
- RWS en IVW kunnen een flinke efficiëncywinst boeken door de uniformiteit van handhaving en vergunningverlening op het terrein van water te vergroten. Dat kan door middel van E-enforcement en E-government en wordt ingebed in het Veranderplan van de IVW.
- DGW en DGTL kijken naar de optimale organisatorische onderbrenging van taken op het gebied van de vaarweginfrastructuur.

DGP zet veranderingsproces door

DGP heeft in 2002 een veranderingsproces in gang gezet naar een meer resultaat- en mensgerichte organisatie die efficiënter werkt op een meer projectmatige basis met gerationaliseerde interne processen. Op weg naar 2008 zal dit een vervolg krijgen door de verantwoordelijkheden, taken en rollen van DGP als beleidsdirectoraat verder aan te scherpen op basis van de volgende vragen: Wat is het maatschappelijke probleem en wie is primair verantwoordelijk? Welke overheden en externe partners zijn erbij betrokken? Hoe groot is de politieke ambitie en ruimte? Hoe vertalen we die ambities in effecten en hoe monitoren we dat vervolgens? Verder zal DGP het professionele opdrachtgeverschap verder aanscherpen met RWS en ProRail, een efficiënte bedrijfsvoeringscyclus koppelen aan de beleidsdoelstellingen en optimaal gebruikmaken van geconcentreerde ('gesharede') stafactiviteiten. DGP wil doorgroeien naar een high performance organisatie van professionals die graag in een dynamische en soms turbulente politieke omgeving werken, die multi-inzetbaar zijn, die abstract denken kunnen verbinden met concrete acties, en die effectieve processen ontwikkelen en begeleiden omdat resultaten tellen.

2. Vorming gemeenschappelijke staf

Rijksbreed en departementaal is er een ontwikkeling naar het 'sharen' van stafdiensten. Binnen V&W wordt bijvoorbeeld de staf die de DG's/IG in eigen huis houden tot een minimum beperkt. Enerzijds gebeurt dit door overdracht van staftaken aan de Shared Services Organisatie (SSO) van V&W. Anderzijds is dit het resultaat van concentratie van uitvoerende taken van de Centrale Diensten.

De Bestuursraad heeft eind 2003 besloten dat de mogelijke uitbreiding van het verzorgingsgebied van de SSO V&W zal worden uitgewerkt. Dit betekent dat met de IVW en het hoofdkantoor van RWS zal worden bekeken wanneer en hoe deze kunnen aanhaken bij de SSO op het gebied van de ICT, HRM, facilitaire en financiële dienstverlening. Ook wordt de mogelijkheid van facilitaire ondersteuning van de Haagse regio van RWS bekeken. Mede in het kader van de 'veranderopgave centrale diensten' wordt verder gekeken naar de samenhang met de directiebureaus, de documentaire informatievoorziening, de overige personeelstaken en de chauffeurspool. Begin januari 2004 zullen IVW en SSO afspraken maken over invulling en aanpak. Met de andere diensten zullen deze afspraken worden gemaakt vóór 1 maart 2004. Eén en ander zal worden uitgewerkt in een programma, waarin per functie toegesneden trajecten en plannen van aanpak worden ontwikkeld. Er zal sprake zijn van een stapsgewijze, beheerste ontwikkeling.

Een heel concreet actiepunt is dat de directies Communicatie (DCO) en Internationale Zaken (DIZ) – net als HDJZ – voor de bestuurskern gaan opereren als 'gemeenschappelijke staf'. De inzet van deze staven zal in overleg tussen de (P)SG/DG's gestalte krijgen in een programma. Een soortgelijk werkverband zal ook voor de departementale Auditdienst gaan gelden.

Concernbelang centraal: CEND en SSO

Voor de Centrale Diensten geldt dat meer gezamenlijk moet en kan worden geopereerd in het belang van V&W als geheel, ofwel het 'concernbelang'. Waar mogelijk en zinvol worden meer staftaken van de huidige Centrale Diensten overgedragen aan de SSO, of gaan organisatieonderdelen fungeren als gemeenschappelijke staf voor de bestuurskern (DCO, DIZ, HDJZ). In de sfeer van de bedrijfsvoering zal de integratie van de stafdisciplines voorop staan. Uniformeren, standaardiseren en stroomlijnen staan hierbij centraal. De werkprocessen en de organisatievorm zullen hierop worden aangepast. Afzonderlijke aandacht gaat uit naar de versterking van de HRM-functie. In lijn met het kabinetsstandpunt zal de organisatie van deze functie worden aangepast. Administratieve en uitvoerende taken worden gebundeld in SSO-verband (zoveel mogelijk op rijksdienstniveau); hetzelfde geldt voor taken op het gebied van ontwikkeling en expertise. Op dit punt is een rijksdienstbreed onderzoek gaande waarin de essentie van de HRM-functie centraal staat: op pro-actieve wijze adviseren over de verbinding tussen organisatieontwikkelingen en de ontwikkeling van medewerkers en management. De veranderopgave van de Centrale Diensten geeft hieraan verder vorm en inhoud.

De SSO gaat de interne bedrijfsvoering en de werkprocessen verder stroomlijnen en verbeteren, onder andere door de invoering van nieuwe ICT-toepassingen in de bedrijfsvoering en het INK-managementmodel.

3. De personele consequenties

Zoals in hoofdstuk 1 uiteengezet, wil Verkeer en Waterstaat met dit actieprogramma een kwaliteitsslag maken. Dat betekent dat voor de invulling van de taakstelling zoals opgelegd door het kabinet Balkenende-2 niet voor de kaasschaafmethode is gekozen. De eerste voorstellen voor personele reductie van de diensten zijn op de volgende kwalitatieve criteria getoetst:

- Wat zijn de mogelijkheden om staffuncties af te stoten, te bundelen of over te dragen, zowel departementaal als interdepartementaal, en daardoor meer efficiency te bereiken?
- Wat zijn de mogelijkheden om overlap tussen onderdelen te verminderen?
- Wat zijn de mogelijkheden om organisatorische aanpassingen te verrichten, bijvoorbeeld om te komen tot een minder hiërarchische organisatie met minder overhead?
- Wat zijn taken die met het oog de huidige politieke context – denk bijvoorbeeld aan de wens om administratieve lasten te verlagen – verminderd of afgestoten kunnen worden?
- Wat zijn de mogelijkheden om de werkwijze en -processen te vereenvoudigen en verbeteren?

Deze toetsing heeft geleid tot het volgende voornemen voor personele reductie:

Verwachte personele reductie veranderopgave V&W 2007

Dienst	Totale reductie	Reeds besloten*	Reductie veranderopgave
DGP	64	37	27
DGG	80	42	38**
DGL	21	15	6
DGW	12	9	3
IVW	152	102	50
CEND	164	100	64***
SSO	16	0	16
KNMI	60****	45	15
Totalen (excl. RWS)	569	350	219
RWS	2.200*****	400	1.800
Totalen (incl. RWS)	2.769	750	2.019

* = betreft met name invulling van Balkenende I, waarover besluitvorming is afgerond.

** = betreft netto (d.w.z. na kwaliteitsimpuls ad 5-9 fte) variant van DGG.

*** = betreft maximumvariant uit beleidsvoornemen, gecorrigeerd voor een dubbelrekening met SSO.

**** = inclusief fte's van KNMI voor luchtvaart: 100 fte.

***** = betreft netto (d.w.z. na verwerking kwaliteitsimpuls ad 400 fte) maximumvariant van RWS; minimum ligt op ca. 1800 fte.

Bovenstaande personele reductie is het uitgangspunt voor de komende jaren. Een *uitgangspunt*, want de veranderopgave is geen statisch stuk, maar een dynamisch geheel van in elkaar grijpende aanleidingen, doelstellingen en maatregelen op alle niveaus. Dit betekent dat het op gezette tijden nodig is om te kijken of we op koers liggen en of, door welke omstandigheden dan ook, bijstellingen nodig zijn. Vandaar dat de voortgang van het actieprogramma periodiek in de Bestuursraad aan de orde zal komen. Zo houden we gezamenlijk de vinger aan de pols.

4. De randvoorwaarden

Het vorige hoofdstuk heeft duidelijk gemaakt dat de veranderopgave in personele zin ingrijpende gevolgen heeft. Daar moet het departement heel serieus aandacht aan besteden en maatregelen voor treffen in de sfeer van sociaal flankerend beleid, medezeggenschap en communicatie. In de eerste plaats is dat simpelweg een kwestie van goed werkgeverschap. Maar het is ook nodig om onrust te voorkomen en het draagvlak voor de uitgangspunten van dit programma te versterken.

4.1 Een goed sociaal flankerend beleid

Bij het sociaal flankerend beleid is de inzet van V&W erop gericht om maatregelen en voorzieningen te treffen die mensen van werk naar werk bemiddelen en om gedwongen ontslagen zoveel mogelijk te voorkomen. Het overleg tussen de minister van BZK en de centrales van overheidspersoneel in december 2003 is beëindigd zonder dat een overeenkomst voor rijksbreed sociaal flankerend beleid was bereikt. V&W zal nu zelf met de vakbonden afspraken gaan maken over het sociaal flankerend beleid voor V&W binnen de kaders die het kabinet heeft afgesproken.

Uitgangspunt daarbij zijn bestaande regelingen en richtlijnen:

- In het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR) is een hoofdstuk gewijd aan rechten en plichten bij reorganisaties. Hierin zijn bijvoorbeeld het recht op om-, her- en bijscholing opgenomen en een aantal financiële tegemoetkomingen die het aanvaarden van een andere functie vergemakkelijken.
- V&W heeft aan deze regeling in augustus 2003 een verdere invulling gegeven in de *V&W-procedure herplaatsingen in het kader van taakstellingen en reorganisaties*. Daarin staan alle rechten en plichten beschreven van de partijen die op centraal en decentraal niveau bij herplaatsing betrokken zijn.
- In december 2003 heeft de minister van BZK de circulaire *Kader voor sociaal flankerend beleid* uitgegeven. Die circulaire geeft een kader voor het departementaal overleg met de vakorganisaties over sociaal flankerend beleid.

Binnen deze kaders zoekt V&W naar een optimale invulling van het sociaal flankerend beleid, zodat er een zo breed mogelijk draagvlak voor ontstaat. Over de precieze invulling van het beleid bestaan binnen V&W veel ideeën. Om alle energie te bundelen, vindt in februari 2004 de 'Dag van het sociaal flankerend beleid' plaats. Op die dag wisselen ondernemingsraden, vakbonden, P&O'ers en management, onder regie van CDP, met elkaar van gedachten over de vraag hoe een effectief en realistisch sociaal flankerend beleid bij V&W er uit moet zien. De uitkomst van deze dag wordt gebruikt als basis voor de inzet van de pSG bij zijn onderhandelingen met de vakbonden.

4.2 Serieuze medezeggenschap

Vanzelfsprekend hecht de departementsleiding veel waarde aan het oordeel van de verschillende medezeggenschapsorganen over deze veranderopgave. Daarover moeten heldere afspraken bestaan. De gevolgen worden zowel op centraal als op decentraal niveau zichtbaar. Om te bepalen welk onderwerp aan welke overlegtafel moet worden besproken, is de volgende lijn bepaald.

1. Rol Departementale Ondernemingsraad (DOR)

Onderwerpen die het niveau van de individuele dienst (DG/IG) overstijgen worden logischerwijs met de DOR besproken. Over de uitvoering van het actieprogramma vindt maandelijks een overleg plaats tussen SG, pSG en de voorzitter en secretaris van de DOR. In dat overleg wordt besloten welke onderwerpen op welk moment in het formele overleg tussen DOR en SG aan de orde zullen komen en welke onderwerpen op een ander niveau thuishoren.

De DOR heeft op 18 december 2003 positief geadviseerd over het beleidsvoornemen, mits wordt voldaan aan een aantal voorwaarden. De DOR zal in ieder geval nog om advies worden gevraagd op de volgende punten:

- de verdeling van de veranderopgave V&W (kwaliteitsverbetering en taakstelling),
- de manier waarop de 'knip' tussen beleid, uitvoering en inspectie wordt gelegd,
- de verdere ontwikkeling van de SSO en de vorming van gemeenschappelijke staven, voor zover daarmee taken en mensen overgaan van het ene onderdeel naar het andere onderdeel.

2. Medezeggenschap bij dienstonderdelen

Dienstspectifieke gevolgen van de veranderopgave worden door de DG/IG/pSG met de decentrale medezeggenschapsorganen besproken. Als er sprake is van een voorgenomen besluit, is dat een wettelijke verplichting. Het is echter van belang om de OR al in een eerder stadium te informeren, dus ook over visies en maatregelen in ontwikkeling. Dat is niet alleen in lijn met de reorganisatieartikelen uit de Wet op de Ondernemingsraden. Het sluit ook aan bij het beleidsvoornemen dat aan dit actieprogramma ten grondslag ligt: 'Uiteraard zal de medezeggenschap volledig in het gehele verandertraject worden betrokken.'

3. Departementaal Georganiseerd Overleg

De pSG overlegt met het Departementaal Georganiseerd Overleg – de vakorganisaties binnen V&W – over het sociaal flankerend beleid.

4.3 Heldere communicatie

Een heldere communicatie over het waarom en de gevolgen van deze veranderopgave is essentieel. Daarbij is het belangrijk om goed het onderscheid te maken tussen welke boodschap op welk niveau moet worden gecommuniceerd. Het doel van de veranderopgave mag immers eenduidig zijn voor de hele organisatie – meer kwaliteit met minder mensen –, de gevolgen per organisatieonderdeel zijn verschillend. Enerzijds is er dus sprake van een corporate organisatieproces dat vraagt om een sterke centrale regie op de communicatie, anderzijds ligt er veel verantwoordelijkheid bij de directoraten-generaal en diensten en directies.

- Op corporate niveau ligt de verantwoordelijkheid voor de centrale communicatie over visie, cultuur en het proces op hoofdlijnen. De nadruk ligt hier op het samenbindende karakter van de veranderopgave. DCO adviseert en ondersteunt de Bestuursraad in de te ondernemen acties door het opzetten en uitwerken van een (corporate) communicatieplan. De leden van de Bestuursraad hebben een gezamenlijke rol om het actieprogramma te communiceren. In de communicatie zullen – naast de kernboodschap en de streefbeelden van de veranderopgave – met name waarden, gedrag en houding centraal staan. In een gezamenlijk communicatiejaarplan zullen de V&W-brede en dienstspecifieke communicatielijnen samen komen.
- Op DG-niveau gaat het om de communicatie over de gevolgen voor de organisatie, werkprocessen en personele invulling. Op dit niveau moeten medewerkers tijdig en adequaat geïnformeerd worden over het waarom, hoe en de gevolgen van concrete acties.
- Op het niveau van de diensten en directies moet de interpersoonlijke communicatie via de lijn plaatsvinden. In die gesprekken gaat het over de persoonlijke kansen en bedreigingen voor de individuele medewerker.

Een en ander impliceert dat er een grote rol is weggelegd voor het management op alle niveaus.

Communicatie is een integraal en interdisciplinair onderdeel van het veranderproces. De doelstellingen van het communicatieplan kunnen als volgt worden samengevat:

- management en medewerkers tijdig informeren over te ondernemen stappen (kennis);
- managers en medewerkers actief betrekken bij de veranderingen (houding en gedrag);
- motivatie van managers en medewerkers op peil brengen en houden (houding en gedrag);
- mensen met een goed gevoel de dienst laten verlaten (ambassadeursschap) (houding en gedrag).

Bijlage: Schematisch overzicht van dienstoverstijgende acties en procedureafspraken

Bijlage Schematisch overzicht van dienstoverstijgende acties en procedureafspraken

A) Organisatie en werkprocessen

Nr.	Actie	Trekker	Betrokkenen	Procedureafpraak	Doorlooptijd	Gewenst (eind)resultaat	Medez.schap
A1	Een hogere 'knip' tussen beleid, uitvoering en toezicht. Onderzoeken van de ideale en uniforme grens ('knip') enerzijds (wie is precies verantwoordelijk voor wat) en optimale samenwerking anderzijds.	Dhr. Teters = voorzitter werkgroep	BeleidsDG's, RWS, IVW	Zo veel mogelijk taken overlaten aan RWS en IVW, beleidskern richt zich op beleidsvorming. Centraal = 'knip' beleid en toezicht voor luchtvaart, goederenvervoer, waterkwaliteit; regionaal HLD en oog-oor-mondfunctie; aanleg infra en beheer/onderhoud.	Start: 1 maart 2004. Eerste concept: mei 2004. Besluitvorming BSR; eind juni 2004.	Voorstellen gewenste 'knip' inclusief formatieve consequenties.	DOR adviseert
A2	Vorming DG Transport en Luchtvaart.	Kwartiermaker DGTL	DGG/DGL	<ul style="list-style-type: none"> Aan de hand van Beleidsvoornemen komt er een Plan van Aanpak. Kwartiermakersteam: DG-G (vz) + directieuren DGG/DGL. Vanaf maart 2004: om de week gezamenlijke vergadering van directieteams DGG en DGL. 	DG-G (mevr. Tammenoms-Bakker) per maart 2004 ook wvd DG van DG-L. Start DGTL: Uiterlijk mei 2005.	Nieuw DG, gevormd uit DG Goederenvervoer en DG Luchtvaart. Met optimale synergie op terreinen als economie, veiligheid, mainports, milieu en internationaal.	DOR heeft geadviseerd; in verdere uitwerking OR'en van DGL en DGG betrokken.
A3	Sterk vereenvoudigd bedrijfsvoeringsproces.	Bedrijfsvoerings-beraad (pDGP + dFEZ)	Alle diensten	Werkgroep uit IVW, DGP, (=lijn) en FEZ, CDP, DOI en DBS (=staf) werkt spoorboekje uit.	Spoorboekje klaar: begin 2004. 2004: overgangsjaar. Overgang op nieuwe cyclus afgerond: 2005.	Eén sterk vereenvoudigde, gestroomlijnde en geïntegreerde jaarcyclus met drie momenten voor vooruit- en terugblik op beleidsmatige en bedrijfsvoeringsaspecten.	n.t.b.
A4	Werken met portefeuillehouders in de Bestuursraad.	Leden BSR	-	<ul style="list-style-type: none"> DGTL: administratieve lasten + internationaal; DGP: nota Mobiliteit + MIT + vertegenwoordiging ICRE/CEA; DGW: veiligheid & security + vertegenwoordiging RPC/RMC. Bij overdracht tussen DG's geldt: taak over mens over (formatieneutraal)	Overdracht portefeuilles per 1 maart 2004.	Binnen de BSR meer oog voor V&W-brede afwegingen. V&W-brede verantwoordelijkheden zijn goed zichtbaar.	n.t.b.

A5	Actieprogramma Kennis en Innovatie.	Dhr. Bussink	DBS + RWS	Valt rechtstreeks onder SG.	Maart 2004 - maart 2006.	Plan van aanpak maart 2004. 2006: bijdrage V&W aan kennis economie verzekerd, effectief innovatiebeleid opgezet, organisatie van kennis op orde.	Ter bespreking met DOR
A6	Kennistafels: nieuwe vormen zoeken voor verbinden en delen kennis en expertise binnen V&W.	DGW	Alle diensten	DGW informeert BSR over toegevoegde waarde.	Voor- en najaar 2004.	<ul style="list-style-type: none"> • pilots met 'Kennistafels' • inzicht in toegevoegde waarde en mogelijkheden voor invoering 	n.t.b.
A7	Digitalisering van het toezicht.	IVW	RWS	IVW rapporteert BSR over voortgang.	2004-2008.	Snelle start in 2004 van diverse acties; in 2008 alle vergunningverlenende processen gedigitaliseerd; sterke intensivering van e-enforcement; in 2008 kennisbank beschikbaar.	n.t.b.
A8	Fundamentele doorlichting alle regelgeving V&W en verlaging administratieve lastendruk.	DGG/ projectdir. Administratie vc Lasten	HDJZ, IVW, beleidsDG's, RWS	Aansluiting bij ambities kabinetsprogramma Andere Overheid.	2004 en 2005.	Aansprekende resultaten op korte termijn.	n.t.b.

B) Personeelontwikkeling

Nr.	Actie	Trekker	Betrokkenen	Procedureafpraak	Doorlooptijd	Gewenst (eind)resultaat	Medez.schap
B1	Ontwikkelingsprogramma's van en voor leidinggevend.	Projectgroep uit lijn-management	Alle diensten	n.t.b.	2004 e.v.	Concrete programma's voor managers, maatwerk per dienst-onderdeel.	Ter bespreking DOR
B2	Ontwikkelen heldere structuur voor mobiliteit- en loopbaan-beleid; mogelijkheden dual systeem van carrièrepaden onderzoeken.	CDP	Alle diensten, MO-BSR, loopbaan-beraden, Bedrijfs-voeringsberaad	n.t.b.	1 ^o helft 2004.	Rapport met aanbevelingen.	n.t.b.
B3	Onderzoeken of algemene functiebeschrijvingen mobiliteit/flexibele inzet	CDP	Alle diensten	n.t.b.	April 2004.	Advies aan BSR.	n.t.b.

	bevordert.						
B4	Bevorderen van externe oriëntatie en omgevingsbewustzijn.	DCO	Alle diensten (nadruk op beleidsDG's)	Door middel van programma.	2004 e.v.	Diensten kennen/gebruiken instrumenten (o.a. belevingsmonitor, mediatrend analyses en Kennisplein). Buitenwereld bevindt zich in het hart van het beleidsproces.	n.t.b.

C) Efficiënter werken

Nr.	Actie	Trekker	Betrokkenen	Procedureafspraak	Doorlooptijd	Gewenst (eind)resultaat	Medez.schap
C1	Wegnemen taakoverlap DGG en DGP v.w.b. spoor en veiligheid.	DGG + DGP	-	n.t.b.	Tot april 2004.	Rapport + nota aan BSR met concrete oplossingsvoorstellen.	n.t.b.
C2	In kaart brengen overlap op gebied van vaarweg-infrastructuur.	DGW	DGTL i.o.	Werkgroep met vertegenwoordigers van beide DG'en voeren uit en rapporteren aan betrokkenen DG'en.	Start: voor maart 2004. Eind: medio april 2004.	Onderzoeksrapport + concrete voorstellen voor optimale organisatorische verdeling van taken.	n.t.b.
C3	Verkenning mogelijkheden verdere concentratie staffaken in SSO-verband.	SSO	Alle diensten	Verdere mogelijkheden bespreken in het Bedrijfsvoeringsberaad.	Invulling, afspraken en maken plannen van aanpak: januari - maart 2004.	Verdere concentratie administratieve en uitvoerende staffaken in SSO-verband.	n.t.b.
C4	Vorming 'gemeenschappelijke' staf voor communicatie en internationaal.	CEND	SG, pSG + alle diensten	Analoog aan huidige opereren HDJZ. Prioriteiten samen met (p)SG/DG's te bepalen via programma. Idem werkverband voor departementale Auditdienst.	2004 en verder.	Actieplan februari 2004.	n.t.b.

D) Verantwoording en monitoring

Nr	Actie	Trekker	Betrokkenen	Procedureafspraak	Doorlooptijd	Gewenst (eind)resultaat	Medez.schap
	Verantwoording kosten en baten						
D1	Per dienst in jaarlijkse begrotingsbijdrage actuele raming van reductie in fte's en	FEZ CDP	Alle diensten	Met goede onderbouwing en toelichting op eventuele verschillen t.o.v. actieplan. Evenwicht tussen te realiseren fte-reductie en	Elk jaar voor 1 februari.	Heldere, actueel en onderbouwd beeld van de verwachte kosten en opbrengsten (in geld en fte's)	n.t.b.

	geld opnemen + actuele raming van de uitgaven.			benodigde middelen weegt zwaar bij jaarlijkse beoordeling.		t.b.v. toewijzing middelen.	
D2	Per dienst in bijdrage aan jaarverslag verantwoording over gerealiseerde reductie fte's en uitgaven sociaal flankerend beleid.	FEZ CDP	Alle diensten	De uitgaven worden gesplitst naar de onderscheiden typen en de verschillen worden voorzien van afdoende toelichtingen. Als realisatie lager ligt dan geraamd, wordt het verschil verrekend met toewijzing van middelen voor volgend jaar.	Elk jaar voor 1 februari.	Helder en onderbouwd beeld van gerealiseerde reductie t.b.v. verantwoording.	n.t.b.
D3	Inspanningen voor sociaal flankerend beleid en kwaliteitsverbetering administratief vastleggen.	FEZ CDP	Alle diensten	Herkenbare en controleerbare registratie vraagt goede uitsplitsing van verschillende typen uitgaven en dossiervorming.	Continue proces.	Uniforme wijze van verantwoording.	n.t.b.
	<i>Monitoring effecten</i>						
D4	Inzetten van de V&W-monitor.	DCO	-	<ul style="list-style-type: none"> • Periodiek onderzoeksinstrument. • Werkt met representatieve steekproeven onder burgers en medewerkers. • Meet ontwikkelingen in de beleving van: <ul style="list-style-type: none"> - imago (ook operationele kwaliteitskenmerken als externe oriëntatie etc.), - kernwaarden, - prestatie op prioriteiten, - rapportcijfer voor algemeen functioneren. 	Meting in voorjaar 2004; resultaten uiterlijk september 2004; herhaald in 2005.	Inzicht in geleverde kwaliteit en prestatie in beleving van de burger > indicatie voor succes verandering opgeen in ogen van de buitenwereld. Inzicht in interne beleving (mede n.a.v. communicatie) > inzicht in die punten waarop intern gestuurd kan worden om externe kwaliteitsbeleving gewenste richting op te sturen.	n.t.b.
D5	Ondersteunen/adviseren BSR over (corporate) communicatie van het Actieprogramma d.m.v. communicatieplan.	DCO	Alle diensten	n.t.b.	2004 en verder.	n.t.b.	n.t.b.

Toelichting op de financiële consequenties

Toelichting van de uitgaven

Hierna volgt een toelichting op de onderscheiden uitgavenposten en de wijze waarop dekking plaatsvindt:

- *Uitgaven voor flankerend beleid (FPU, ouderenregelingen, outplacement, omscholingen e.d.)*

Voor het stimuleren van de uitstroom en het bevorderen van de doorstroming is een totaalbedrag geraamd van ruim € 136 mln (Beleid € 23 mln, Inspectie € 3 mln en Uitvoering € 110 mln/eerste vier posten). Hieronder vallen de kosten van FPU-arrangementen, trajecten voor outplacement en omscholingen. De uitgaven voor Beleid en Inspectie worden voor de helft gedekt ten laste van begrotingspost 21 "Departement Algemeen" en voor de andere helft binnen de begrotingen van de diensten opgevangen. De uitgaven voor de Uitvoering worden opgevangen binnen het totaal van de RWS-begroting.

- *Investerings in ICT*

Zoals aangegeven in het actieprogramma zijn met name bij IVW en RWS forse investeringen in ICT noodzakelijk om de gewenste omslag te bereiken. In totaal wordt hiervoor in de periode 2004 t/m 2009 een bedrag van € 280 mln gereserveerd. Van dit bedrag is € 20 mln bestemd voor IVW (e-government) en € 260 mln voor RWS (netwerkvoorzieningen, SAP, inkoopprogramma's e.d.). De uitgaven van RWS worden binnen het totaal van de RWS-begroting opgevangen. Dekking van het bedrag van IVW is voorzien op begrotingspost 21 "Departement Algemeen" en uit de opbrengst van de veiling van frequenties.

- *Kosten van werk naar de markt*

In de komende jaren zal door RWS een aanzienlijk aantal taken worden overgedragen aan de markt. Uiteraard zal de markt daarvoor een prijs berekenen. Deze prijs wordt naar de huidige inzichten geraamd op circa € 27 mln in 2004 oplopend tot € 65 mln per jaar vanaf 2007. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat geen nadelig BTW-effect op zal treden. Dekking van deze uitgaven is voorzien in de vrijval op salarissuitgaven en programma-uitgaven als gevolg van de overdracht.

Toelichting van de opbrengsten

Naast bovengenoemde raming van uitgaven zijn ook opbrengsten voorzien. In bijgaand overzicht wordt uitgegaan van opbrengstramingen *na* aftrek van de budgettaire taakstellingen uit Balkenende I en II. Verreweg de grootste opbrengstpost betreft de vrijvallende salarissuitgaven ad. € 53 mln oplopend tot € 79 mln (Beleid € 6,3 mln, Inspectie € 0,7 mln en RWS € 72 mln). Bij RWS hangen de vrijvallende salarissen samen met overdracht van taken aan de markt en het sterk vereenvoudigen van de bedrijfsvoering.

Naast de salarissen wordt bij RWS nog rekening gehouden met een reductie van de inhuur ad. € 30 mln vanaf 2005 en opbrengsten op het programma vanwege de overdracht aan de markt ad. € 50 mln vanaf 2007.

Overzicht van geraamde uitgaven samenhangend met de Veranderopgave V&W

Omschrijving	Bedragen x € 1 000					
	2004	2005	2006	2007	2008	Totaal
Raming van de uitgaven						
Beleid (DGP, DGL, DGG, DGW, CEND en KNMI)						
Flankerend beleid (FPU, omscholingen, outplacement e.d.)	4.090	6.340	6.340	6.730	0	23.500
	4.090	6.340	6.340	6.730	0	23.500
Inspectie (IVW)						
Flankerend beleid (FPU, omscholingen, outplacement e.d.)	3.371	6.113	6.735	4.000	3.000	23.219
Investerings in ICT	1.371	1.113	735	0	0	3.219
	2.000	5.000	6.000	4.000	3.000	20.000
Uitvoering (RWS)						
Regeling ouderen	124.000	113.200	119.000	126.800	102.800	60.000
Outplacement	24.000	12.000	12.000	12.000	0	16.000
Kosten nieuwe instroom	4.000	4.000	4.000	4.000	0	8.000
Maatregelen doorstroming en mobiliteit/scholing	2.000	2.000	2.000	2.000	0	26.000
Investerings in ICT	7.000	7.000	6.000	6.000	0	26.000
Kosten van werk naar de markt	60.000	45.000	41.000	38.000	38.000	260.000
	27.000	43.200	54.000	64.800	64.800	64.800

Totaal raming van uitgaven Veranderopgave V&W (A)	131.461	125.653	132.075	137.530	105.800	102.800
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Raming van de opbrengsten (na aftrek Balkenende I en II)

Beleid (DGP, DGL, DGG, DGW, CEND en KNMI)						
Vermindering salaris uitgaven	1.000	3.000	4.700	6.250	6.250	6.250
	1.000	3.000	4.700	6.250	6.250	6.250
Inspectie (IVW)						
Vermindering salaris uitgaven	285	570	856	676	676	676
	285	570	856	676	676	676
Uitvoering (RWS)						
Vermindering salaris uitgaven	71.600	121.800	140.800	152.000	152.000	152.000
Opbrengst innovatief werken	51.600	61.800	70.800	72.000	72.000	72.000
Inhuur	20.000	30.000	40.000	50.000	50.000	50.000
		30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Totaal raming van de dekking (B)	72.885	125.370	146.356	158.926	158.926	158.926

Saldo A-B	-58.576	-283	14.281	21.396	53.126	56.126
------------------	----------------	-------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Uittreksel Bijlage bij nota aan M, 28 feb 2001, DIV-6225

Notitie aan de minister BIJLAGE 1
28/2/2001

Betreft: het rapport van de Commissie Oosting

1 Doel van deze nota

Ik stuur u deze nota ter informatie met als doel het rapport van de Commissie Oosting op voorhand heel kort samen te vatten. Daarbij wordt in deze nota ook een mogelijke opstelling/reactie van VenW gegeven voor zo ver dat in de tijd die ons vandaag ter beschikking stond, mogelijk was.

2 Algemeen

Het rapport bestaat uit 4 rapporten waarvan voor VenW deel A en het samenvattende rapport van belang zijn.

In deel 2 van rapport A gaat het over de overheid in relatie tot de ramp. Het samenvattende rapport vat in deel 1, hoofdstuk 5, dat deel A nog eens samen. Voorts is in dat samenvattende rapport het hoofdstuk 7 “de lessen en aanbevelingen” van belang. Tenslotte wordt een slotbeschouwing in het rapport gegeven.

De onderzoeksresultaten en conclusies worden aldus op een steeds hoger aggregatie niveau gegeven.

Op het hoogste aggregatie niveau bestaat een diffuus beeld van een driehoek “bedrijf gemeente rijksoverheid” met, gelet op de specifieke taken en verantwoordelijkheden, tekortkomingen. Op dit allerhoogste aggregatieniveau, conform ook de persconferentie van hedenmorgen en de geschreven publieksvoorlichting, is het gelet op de beeldvorming voor VenW van belang dat er expliciet verwezen wordt naar het bureau van Defensie en de RVI.

Voor VenW is een rode draad door het gehele rapport van de Commissie Oosting de classificatie problematiek.

3 Specifiek Verkeer en Waterstaat

Over de rol van het ministerie van Verkeer en Waterstaat wordt gerapporteerd en geoordeeld op een viertal punten.

In volgorde van negatieve beeldvorming: De rol van de RVI, de classificatie, de nasleep Culemborg en het bezigingsdossier.

3.1 RVI

De RVI is, aldus het rapport van de Commissie Oosting, ernstig tekort geschoten en schiet nog steeds tekort in haar verantwoordelijkheid om de veiligheid van het vervoer van professioneel vuurwerk zo goed mogelijk te waarborgen en om de bevolking te beschermen tegen de risico's van het transport, het afleveren en het bezigen van professioneel vuurwerk.

Deze conclusie is daarbij in het rapport gebaseerd op de volgende feiten en constatering:

3.1.1 Algemeen:

- Vanaf 1991 is het wettelijk toezicht bij laden en lossen van vuurwerk (zoals voorheen wel gedaan door het KCGS) afgeschaft.
- (• Sinds 1992 is bij het toezicht op het vervoer, afleveren en het bezigen van professioneel vuurwerk geen sprake van gedegen toezicht: de controlefrequentie is afgenomen en het karakter van de controles is gewijzigd (wel intensivering van controles in 1999 en broncontroles, maar onvoldoende en te beperkt).
- Vraagtekens worden gezet bij huidig niveau en kwaliteit van het toezicht door de RVI.
- Ondanks signalen van inspecteurs naar management toe, waarin kwaliteit van het toezicht aan de orde is gesteld, heeft dit niet geleid tot verbetering van toezicht. Enkele van deze genegeerde signalen zijn:
 - De RVI is teveel afgegaan op de classificatie die door de producent is afgegeven voor het vuurwerk.
 - De RVI houdt zich alleen bezig met vervoer van het vuurwerk en (in tegenstelling tot het KCGS die scherpe controles deed op ook het invoeren, afleveren en het bezigen van vuurwerk.
 - Er is een beperkte materiedeskundigheid bij de RVI; de inspecteurs zijn gemakkelijk om de tuin te leiden.

3.1.2 Specifiek SE Fireworks:

- Vanaf 1991 t/m 1997 is door de RVI geen controle uitgeoefend bij SE Fireworks.
- Op 12 oktober 1999 heeft een inspecteur van de RV! bij een broncontrole geconstateerd dat er meer aan vuurwerk lag opgeslagen bij SE Fireworks dan was toegestaan volgens de milieuvergunning. Hiervan is geen melding gedaan aan de gemeente.
- Vanaf 1996 gedurende 2/3 jaar beschikte SE Fireworks niet meer over

de vereiste afleverings- en bezigingsvergunning. SE Fireworks heeft nagelaten deze te verlengen, maar ook de RVI heeft hier onvoldoende aandacht aan besteed.

3.1.3 Betrokkenheid RVI bij Culemborg:

- Het KCGS is niet betrokken geweest bij de follow-up van Culemborg, maar gezien de wettelijke betrokkenheid en taak van het KCGS had zij aandacht moeten besteden aan de explosie bij Culemborg.

3.2 De classificatie

De classificatie wordt op een tweetal wijzen aan de orde gesteld:

Het toezicht op classificatie en de problemen ten aanzien van het gezamenlijk opslaan van verschillende subklassen vuurwerk.

Het toezicht op de classificatie is reeds uitgeschreven onder het kopje

3.1 RVI.

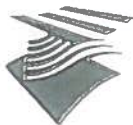
In het rapport van de commissie Oosting wordt de oorzaak van de krachtige explosie bij Enschede (evenals indertijd bij Culemborg werd vermoed) toegeschreven aan het gezamenlijk opslaan van verschillende subklassen vuurwerk, waarbij de totale opslag bij ontsteking reageert als vuurwerk van de zwaarste klasse.

3.3 De nasleep Culemborg

Het ongeval te Culemborg (ontploffing vuurwerkfabriek 1991) heeft geleid tot onderzoek, uit dit onderzoek hadden de verantwoordelijke overheden de conclusie kunnen trekken dat er sprake was van een classificatieprobleem waardoor een dergelijke explosie mogelijk was. De vuurwerkcramp te Enschede is gebaseerd op hetzelfde fenomeen. Omdat het gaat om classificatie ligt daar ook een taak voor VenW. VenW wordt verweten niet actief te zijn nagegaan of er naar aanleiding van de explosie in een vuurwerkfabriek een taak voor haar lag.

3.4 Bezigingsdossier

Centraal in dit hoofdstuk staat de ombouw van de WGS naar de WVGS. In het rapport van de Commissie Oosting wordt kritiek geleverd op het feit dat dit dossier is blijven hangen in het overleg tussen verschillende departementen. VROM wordt verweten dat zij het voortouw had moeten nemen voor een regeling van professioneel vuurwerk doch dat heeft laten liggen, VenW krijgt het verwijt dat zij blijkbaar onvoldoende de overdracht van dit dossier onder de aandacht heeft weten te brengen.

Aan
de Minister

Contactpersoon

10.2.e

Datum

27 februari 2002

Ons kenmerk

DGG/V/VL-02001282

Onderwerp

vuurwerk in de Nederlandse zeehavens

Doorkiesnummer

070 10.2.e

Bijlage(n)

3

Uw kenmerk

-

Doel:

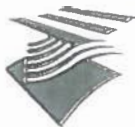
Doel van deze Nota is:

- u op uw verzoek te informeren over het vervoer van vuurwerk in de Nederlandse zeehavens naar aanleiding van publicaties in diverse dagbladen;
- u een toelichting te geven van de stand van zaken van de ontwikkeling van het vuurwerkbeleid, mede in het licht van de mondelinge medelingen van de IVW;
- u te verzoeken een uitspraak te doen over de uitwerking van uw advies van 20 juni 2001 om alle vuurwerk als zijnde van de zwaarste categorie te behandelen (bijlage 1).

Achtergrond:

Uit het rapport Oosting is gebleken dat de opgegeven classificatie van vuurwerk in veel gevallen onjuist is. Naar aanleiding hiervan is binnen uw departement beleid ontwikkeld om te komen tot een beter handhaafbaar en uitvoerbaar systeem van classificatie voor vuurwerk (ontwikkeling Defaultlijst). Dit is verwoord in actiepunt 9 van het actiepuntenoverzicht Kabinetsstandpunt Enschede/Volendam. Internationaal is dit eveneens inzet van beleid van Nederland in VN-verband geweest, zowel mondiaal als op Europees niveau (zie actiepunt 8). Deze actiepunten zijn opgenomen in bijlage 2.

De resultaten van de vuurwerkcontroles in de haven van Rotterdam die de IVW in het 1^e en 2^e kwartaal van 2001 heeft gehouden, wezen uit dat 54% van de gecontroleerde containers vuurwerk bevatten wat te licht was geclassificeerd. Bovendien bleek de hoeveelheden vuurwerk die daadwerkelijk werden vervoerd vele malen groter te zijn dan op de lading papieren was aangegeven. Dit was aanleiding voor uw brief van 20 juni 2001 (zie bijlage 1), waarin werd geadviseerd, om alle vuurwerk als zijnde van subklasse 1.1 (zwaarste categorie) te behandelen.

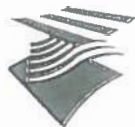
Het strikt volgen van dit advies door de IVW bij het verlenen van ontheffingen voor het nemen van ligplaatsen door zeeschepen die vuurwerk aan boord hebben, zou betekenen dat slechts weinig containers met vuurwerk per zeeschip in de haven van Rotterdam kunnen worden toegelaten. In december 2001 heeft dit voor een viertal containerschepen geleid tot het niet verlenen van ontheffing door de IVW voor het nemen van een ligplaats in de Rotterdamse haven. Dit is aanleiding geweest voor de publicaties in de diverse dagbladen. Bovendien heeft het Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam contact gezocht met het ministerie om tot een oplossing voor dit probleem te komen. Het GHR geeft aan dat andere Europese havens dit beleid niet doorvoeren en er hierdoor geen equal level playing field heerst. Het GHR heeft, op ons verzoek, ter indicatie voor 100 containerschepen in kaart gebracht wat het betekent om alle vuurwerk als de zwaarste categorie (subklasse 1.1) te behandelen. Van deze 100 containerschepen zouden er 18 niet in Rotterdam kunnen worden toegelaten en 14 zouden niet op de voorgenomen ligplaats mogen komen. Een zuivere onderbouwing van de gevolgen van dit beleid kon het GHR niet leveren, mede daar moeilijk te voorspellen is hoe vervoerders hun vaarschema zullen wijzigen.

Recente ontwikkelingen.

Bovenstaande problemen zijn tussen de havenmeesters, het IVW en DGG besproken. Het belang van de veiligheid in de zeehavens stond hierbij voorop. De intentie van het door DGG ingezette beleid, het bewerkstelligen van de correcte classificatie van vuurwerk, werd door alle partijen gezien als mogelijkheid om het nemen van onnodig zware maatregelen te voorkomen. Het GHR gaf hierbij aan, dat containers met correct geclassificeerd vuurwerk niet onnodig als subklasse 1.1 zouden moeten worden behandeld.

Ten opzichte van de situatie op 20 juni 2001 zijn er een aantal ontwikkelingen te melden :

- ☐ Er is een beter inzicht ontstaan in de correcte classificatie van vuurwerk. In samenwerking met het TNO/PML en VROM is op basis van testen een zogenaamde Defaultlijst voor de classificatie van vuurwerk opgesteld, waarmee de toepasbaarheid en handhaafbaarheid van de juiste classificatie wordt verbeterd. De Defaultlijst is bovendien door Nederland in internationaal verband ingebracht en verder ontwikkeld. Hiertoe heeft op initiatief van Nederland een internationale VN werkgroep plaatsgevonden in oktober 2001 in Scheveningen. Na afronding op internationaal niveau zal dit in de vervoersregelgevingen van alle vervoersmodaliteiten worden geïmplementeerd. Verwacht wordt dat de nationale implementatie in 2005 plaatsvindt. Deze Defaultlijst wordt voor handhavingdoeleinden reeds door de IVW toegepast.
- ☐ Per 1 januari 2003 zal op initiatief van Nederland een autorisatie van de classificatie van vuurwerk in de subklassen 1.1 t/m 1.4 binnen Europa, voor aanvang van het vervoer dienen plaats te vinden door de competente autoriteit van een van de verdragsstaten. Op dat moment dient dit ook in Nederland te worden ingevoerd.
- ☐ Handhavinginspanning van de IVW hebben er mede toe geleid dat in het 3^e en 4^e kwartaal van 2001 de opgegeven classificatie van vuurwerk aanzienlijk verbeterd is. De exacte gegevens zullen u te zijner tijd door IVW worden verstrekt.

- Per 1 maart 2002 zal het vuurwerkbesluit in werking treden. Hierin wordt uitgegaan van de juiste internationale vervoersclassificatie. Voor de belangrijke categorie van het consumentenvuurwerk is als eis opgenomen dat deze nooit zwaarder mag zijn dan de gevaarscategorie (subklasse) 1.4. Indeling voor transport in subklasse 1.1 is na invoering van het vuurwerkbesluit moeilijk te verdedigen.

Voorgenomen beleid vuurwerk in zeehavens:

De hierboven genoemde ontwikkelingen in ogenschouw genomen wordt voorgesteld voor het nemen van ligplaatsen de classificatie 1.1 aan te houden, ~~tenzij~~ op basis van de Defaultlijst of testrapporten de correcte classificatie kan worden aangetoond.

Hiertoe dient de ontwikkelde Defaultlijst in de Staatscourant te worden gepubliceerd en dient er een beleidsregel voor het verlenen van ontheffingen voor het nemen van ligplaatsen door de IVW te worden ontwikkeld, waarin naar deze Defaultlijst wordt verwezen.

Ook deze beleidsregel zal formele status dienen te krijgen door publicatie in de Staatscourant.

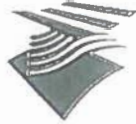
In overleg tussen IVW en DGG zal onderzocht moeten worden welke gegevens aangeleverd dienen te worden om de opgegeven classificatie te kunnen beoordelen. Vervolgens kan op basis van de classificatie door IVW een ligplaats worden aangewezen.

Na publicatie van de beleidsregel en de Defaultlijst in de Staatscourant, kan correct geclassificeerd vuurwerk als zodanig worden behandeld; met andere woorden, classificatie in een lichtere gevaarsklasse wordt geaccepteerd. Dit houdt in, dat aan schepen met grotere hoeveelheden vuurwerk aan boord, onder de in de beleidsregel uitgewerkte voorwaarden, toch een ligplaats wordt toegewezen.

Hierbij moet worden opgemerkt, dat pas na het lossen van de lading een fysieke controle op de juiste classificatie mogelijk is. Bij doorvoerlading, die niet wordt gelost, is een fysieke controle in het geheel niet mogelijk. Hierbij wordt volstaan met een controle op basis van de ladingpapieren.

Consequenties indien alle vuurwerk als zijnde van subklasse 1.1 wordt behandeld:

- Standpunt wijkt af van het standpunt zoals verwoord in het kabinetsbesluit Enschede/Volendam. In de actiepunten 8 en 9 wordt aangekondigd, op basis van Defaultlijsten te komen tot een reële classificatie van vuurwerk wereldwijd (Zie voor de actiepunten bijlage 2)
- Geloofwaardigheid van Nederland in het internationale overleg staat op het spel. Immers juist op initiatief van Nederland is hard gewerkt aan het opstellen van de Defaultlijst ter verbetering van de classificatie van vuurwerk.
- Geen equal level-playing field tussen de Nederlandse havens en de overige Europese havens. Alhoewel in diverse overige Europese havens wel een toelatingsbeleid voor explosieven geldt, wordt in die havens niet alle vuurwerk als zijnde van subklasse 1.1 behandeld. De Nederlandse havens worden hierdoor benadeeld.

- Door het strenge beleid kan praktisch geen vuurwerk meer via Nederlandse zeehavens worden ingevoerd. Het maximum voor subklasse 1.1 ligt volgens het toelatingsbeleid van de IVW op 30.000 kg netto explosieve massa (n.e.m.). Een dergelijke hoeveelheid komt, afhankelijk van het type vuurwerk, overeen met 2 tot 4 containers per schip. Vele grote containerschepen vervoeren vaak 50 tot 60 containers vuurwerk.

Er bestaat hierdoor een grote kans dat de grotere containerschepen ofwel Rotterdam als laatste haven in Europa aandoen, ofwel Rotterdam in het geheel niet meer aandoen. Indien Rotterdam als laatste Europese haven wordt aangedaan, loopt Rotterdam veel overslaglading voor het zogenaamde feeder-vervoer mis.

- Aan de door IVW aan de Chinese overheid gedane toezegging dat voor de controle op de juiste classificatie van vuurwerk de Defaultlijst wordt toegepast, wordt niet voldaan. Deze toezegging is gedaan na afloop van de VN werkgroepvergadering in oktober vorig jaar in Nederland.

- Op 1 januari 2003 wordt nieuwe internationale regelgeving in de nationale wetgeving voor geïmplementeerd, waarbij voor het wegvervoer een autorisatie door de overheid voor de juiste classificatie van vuurwerk moet worden afgegeven. Een en ander is op initiatief van Nederland tot stand gekomen. De Defaultlijst is hierbij een belangrijk instrument.

- Het incentive van de ladingbelanghebbende om de juiste gegevens van het vuurwerk op te geven is niet langer aanwezig. Uit de controles van de IVW over het 3^e en 4^e kwartaal van 2001 is juist gebleken dat er een verbetering is opgetreden in het correct opgeven van de classificatie.

N.B.: in een aantal Europese landen bestaat er een toelatingsbeleid voor explosieven, waarbij eveneens uitgebreide gegevens over de lading moeten worden opgegeven.

- Het ontheffingenbeleid is door de IVW eenvoudig toe te passen, omdat geen rekening gehouden hoeft te worden met de verschillende subklassen van het vuurwerk.

Consequenties indien vuurwerk wordt behandeld als zijnde van subklasse 1.1, tenzij er van uitgegaan kan worden dat de opgegeven vervoersclassificatie juist is:

- Aanpassing van het kabinetsbesluit is niet nodig (zie Bijlage 2)

- Beleid is in overeenstemming met het tot nu toe uitgedragen beleid internationaal

- Voor de Nederlandse havens ten opzichte van de overige Europese havens bestaat er een equal level playing field.

- Er vindt aansluiting plaats tussen de wetgeving, voortvloeiend uit internationale verdragen, die met ingang van 1 januari 2003 van kracht wordt.

- Indien vuurwerk conform de internationale vervoersregelgeving correct is geclassificeerd, worden geen onnodig zware maatregelen opgelegd.

- Bij het ontheffingenbeleid van de IVW voor het toelaten van zeeschepen die vuurwerk vervoeren, wordt de opgave van de juiste classificatie van het vuurwerk gecontroleerd aan de hand van de Defaultlijst. Deze controle is nieuw en betekent extra

werkzaamheden voor de IVW. Overigens zal ook voor het eerder genoemde autorisatie systeem dat met ingang van 1 januari 2003 van kracht wordt, een dergelijke controle moeten worden uitgevoerd. Daadwerkelijke handhaving is pas mogelijk nadat de lading na lossing wordt geïnspecteerd. Fraude kan pas ontdekt worden indien de lading op de wal staat.

Advies:

11.1

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Met vriendelijke groet,

DE DIRECTEUR-GENERAAL GOEDERENVERVOER,

[Redacted signature block]

J. Tammenoms Bakker

Toezicht:
Minister, Beeldsken
vrij

17

MEMO

AAN : DE MINISTER
VAN : 10.2.e
ONDERWERP : VOORTGANGSBERICHT VUURWERK

U heeft mij verzocht om - voorzover daartoe althans aanleiding is - u te informeren over de ontwikkelingen rond het vuurwerk.
Kort geef ik u het volgende overzicht van de meest actuele onderwerpen:

Hoofdpijnen AMvB Vuurwerk

Op ambtelijk niveau heeft VROM een eerste concept opgesteld, met daarin de hoofdpijnen van hetgeen in een AMvB vuurwerk moet worden opgenomen. Bedoeling is een AMvB, steunend op de Wet milieubeheer en de Wet milieugevaarlijke stoffen, waarin alle onderwerpen rond het vuurwerk worden ondergebracht. Tot zo'n geïntegreerde AMvB heeft het kabinet eind mei besloten op voorstel van VROM.

11.1

Bedoeling is dat het definitieve voorstel voor hoofdpijnen van de AMvB op 30 juni in de Ministerraad zal worden geagendeerd. Medio juli zal de Tweede Kamer worden geïnformeerd over die hoofdpijnen. Dat is al eerder door het kabinet toegezegd.

De hoofdpijnen zullen pas in de laatste maand van dit jaar in een tekst voor een AMvB worden omgezet. De reden dat de tekst pas dan kan worden geformuleerd ligt in de wens om daarin ook de conclusies uit het onderzoek van de commissie Oosting te verwerken. Naar verwachting zullen die conclusies in november beschikbaar zijn.

Registratieplicht risicovolle situaties bij vaste inrichtingen en rond transportassen

11.1

Onderzoek naar inhoud containers

11.1

Verdere planning

11.1

- 11.1 [REDACTED]

DIRECTEUR VERVOERVEILIGHEID

drs [REDACTED]

MEMO

AAN : DE MINISTER
 VAN : PLV DIRECTEUR-GENERAAL GOEDERENVERVOER
 ONDERWERP : VOORTGANGSBERICHT VUURWERK

U heeft mij verzocht om - voorzover daartoe althans aanleiding is - u te informeren over de ontwikkelingen rond het vuurwerk.

Kort geef ik u het volgende overzicht van de meest actuele onderwerpen:

Hoofdpijnen AMvB Vuurwerk

Op ambtelijk niveau heeft VROM een eerste concept opgesteld, met daarin de hoofdpijnen van hetgeen in een AMvB vuurwerk moet worden opgenomen. Bedoeling is een AMvB, steunend op de Wet milieubeheer en de Wet milieugevaarlijke stoffen, waarin alle onderwerpen rond het vuurwerk worden ondergebracht. Tot zo'n geïntegreerde AMvB heeft het kabinet eind mei besloten op voorstel van VROM.

11.1

Bedoeling is dat het definitieve voorstel voor hoofdpijnen van de AMvB op 30 juni in de Ministerraad zal worden geagendeerd. Medio juli zal de Tweede Kamer worden geïnformeerd over die hoofdpijnen. Dat is al eerder door het kabinet toegezegd.

De hoofdpijnen zullen pas in de laatste maand van dit jaar in een tekst voor een AMvB worden omgezet. De reden dat de tekst pas dan kan worden geformuleerd ligt in de wens om daarin ook de conclusies uit het onderzoek van de commissie Oosting te verwerken. Naar verwachting zullen die conclusies in november beschikbaar zijn.

Registratieplicht risicovolle situaties bij vaste inrichtingen en rond transportassen

11.1

Onderzoek naar inhoud containers

11.1

Vergadering ministerieel Beleidsteam

Op 14 juni heeft wederom een overleg plaats gevonden van het ministerieel beleidsteam. Belangrijkste onderwerpen van gesprek:

Nazorg:

Verschillende activiteiten zijn hiervoor opgezet: er is een informatie- en adviescentrum opgezet, er heeft een eerste onderzoek plaats gevonden ter monitoring van de gezondheid, huisartsen "volgen" hun patiënten, stappen zijn gezet ter inschakeling van gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg.

Speciale aandacht vraagt de zorg voor de hulpverleners, die op het terrein van de ramp zijn geweest. Daartoe heeft BZK ook aan u een brief geschreven. Onderzocht wordt of er medewerkers van de Rijksverkeersinspectie ter plekke geweest zijn: waarschijnlijk lijkt dat niet.

Onderzoek

- Er ligt een plan van aanpak van activiteiten van inspecties (waaronder de Rijksverkeersinspectie). Bedoeling van dat plan is het voorkomen van dubbele activiteiten cq het zoveel mogelijk op elkaar afstemmen van acties. Dat plan is ter informatie aan de Kamer gezonden
- De commissie Oosting zit nog in de oriëntatiefase. Zij verwacht op 29 juni haar plan van aanpak gereed te hebben en te publiceren. Planning is in november tot een afrondende rapportage te komen

Financiën

- De commissie Financiële afwikkeling is geïnstalleerd. Deze commissie (onder voorzitterschap van de burgemeester van Deventer) adviseert de gemeente over de afwikkeling van schade aan particulieren en bedrijven. De rijksoverheid is waarnemer in die commissie. Minister van BZK acht afwikkeling van schade een uiterst gevoelig onderwerp, zeker naarmate de tijd vordert. Op dit moment is er nog geen begin van inzicht in de schade.
- Ook aan de departementen is gevraagd in hoeverre er sprake is van materiële schade en kosten, die direct zijn te relateren aan de ramp en kosten, die te relateren zijn aan de wederopbouw van de wijk.

Juridische zaken

BZK is het coördinatiepunt voor verzoeken op basis van de Wet openbaarheid bestuur. Die coördinatie is nodig om te komen tot een zo uniform mogelijke behandeling van dergelijke verzoeken.

Volgende bijeenkomst

De volgende bijeenkomst van het Ministerieel Beleidsteam zal zijn op 5 juli. Mocht blijken dat meerdere ministers verhinderd zijn, overweegt de minister BZK om de bijeenkomst te houden aansluitend aan een Ministerraad

Verdere planning

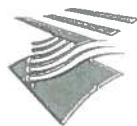
In de verdere planning zijn de volgende data voorzien:

- in de Ministerraad van 23 juni komt aan de orde de (derde) brief van het kabinet aan de Kamer, waarin de voortgang van de activiteiten wordt gemeld. Deze brief wordt thans ambtelijk voorbereid
- in de Ministerraad van 30 juni komt de notitie aan de orde, met daarin de hoofdlijnen voor de AMvB Vuurwerk en de registratieplicht voor risicovolle situaties: zie de hiervoor genoemde punten
- op 5 juli zal het Ministerieel Beleidsteam wederom bij elkaar komen. Onderwerp van gesprek zal dan met name zijn: het werkplan van de commissie Oosting. Overigens heeft de commissie Oosting de Rijksverkeersinspectie uitgenodigd voor een oriënterend gesprek op 20 juni a.s.
- in de Ministerraad van 7 juli zal geagendeerd worden de financiële afwikkeling van de ramp.

DE PLV DIRECTEUR-GENERAAL GOEDERENVERVOER

drs F.J.P. Heuer

Nota

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
 Directoraat-Generaal Goederenvervoer
 Directie Transportveiligheid

16/05/2000

Aan
 De Minister

ba. DJS

aan: HBSJ

Samen direct in hand
 van Minister en S

10.2.e

Contactpersoon

10.2.e

Datum

15 mei 2000

Ons kenmerk

G/V-00/002343/VL

Onderwerp

Ramp Enschede, beleidsmatige betrokkenheid V en W bij de
 vuurwerkproblematiek.

Doorkiesnummer

(070) 10.2.e

Bijlage(n)

1

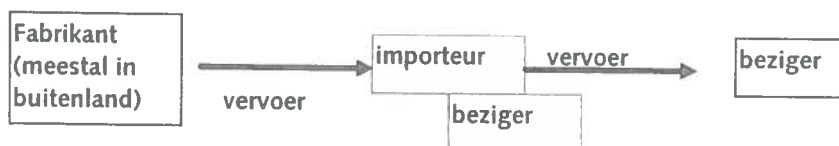
Uw kenmerk

-

Hierbij informeer ik u over de betrokkenheid van Verkeer & Waterstaat bij de
 regelgeving op het terrein van vuurwerk. Dit naar aanleiding van de ramp dit weekend
 in Enschede in het bedrijf "Fireworks".

Voor de duidelijkheid: gesproken wordt hier over professioneel vuurwerk (zoals dat bij
 manifestaties wordt afgestoken). Het zgn. consumentenvuurwerk valt geheel onder de
 Wet milieugevaarlijke stoffen.

Keten in het proces van vuurwerk

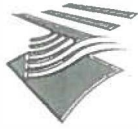
Het meeste vuurwerk wordt gefabriceerd in andere landen (China met name). Dat
 vuurwerk wordt door Nederlandse bedrijven geïmporteerd.

De importeurs slaan het vuurwerk op en verhandelen het vuurwerk aan professionele
 bezigingsbedrijven (dat zijn bedrijven die het vuurwerk afsteken).

In een aantal gevallen is de importeur tevens een bezigingsbedrijf.

Afdeling Lading & Risicobeleid
 Postbus 20904, 2500 EX DEN HAAG
 Artillerie, Nieuwe Uitleg 1, 2514 BP Den Haag

Telefoon (070) 10.2.e
 Telefax (070) 10.2.e
 E-mail 10.2.e@dgg.minvenw.nl

Wettelijke regelingen

Vervoer

In de hele bedrijfsketen vindt vervoer plaats: van fabrikant naar importeur, van importeur naar bezigingsbedrijf, van bezigingsbedrijf naar lokatie waar het vuurwerk wordt afgeschoten.

Op het vervoer zijn wettelijke regelingen van toepassing (op basis van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen en de Schepenwet). Die regels geven eisen aan verpakking, aan de voertuigen, aan de documentatie en aan de vakbekwaamheid.

Deze regels vallen onder verantwoordelijkheid van V&W en worden gehandhaafd door de Rijksverkeersinspectie.

Opslag

Het bedrijf "Fireworks" is gevestigd in een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer en moet derhalve beschikken over een door de gemeente afgegeven vergunning. Dat is gebeurd: de vergunning van de gemeente Enschedé staat de opslag van 100 ton vuurwerk toe.

Bovenstaande regelgeving valt onder de verantwoordelijkheid van VROM.

NB Niet is uitgesloten dat ook andere wetten in dit verband van toepassing zijn: wet explosieven voor civiel gebruik en het Besluit risico's zware ongevallen Wet milieubeheer.

Voor de arbeidsomstandigheden binnen het bedrijf is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing.

Bezigen

Voor het bezigen van vuurwerk is een vergunning nodig op basis van het Reglement Gevaarlijke Stoffen. Die vergunning wordt afgegeven door de Rijksverkeersinspectie. De bezigingsvergunning is in de kern een vergunning om vuurwerk te mogen afsteken. Daarnaast vallen onder bezigen ook voorbereidende handelingen, zoals het assembleren van vuurwerk binnen het bedrijf, voorafgaand aan het bezigen op de lokatie van het evenement.

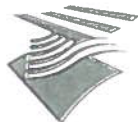
In concreto was aan het bedrijf "Fireworks" een bezigingsvergunning verleend. Verkeer en Waterstaat is verantwoordelijk voor deze regelgeving, in afwachting van overname daarvan door VROM.

Afleververgunning

Een importeur heeft een afleververgunning nodig om vuurwerk af te leveren aan bezigingsbedrijven. In die vergunning staat dat de importeur uitsluitend zaken mag doen met bedrijven die ook een bezigingsvergunning hebben. Anderzijds mogen bezigingsbedrijven ook uitsluitend vuurwerken betrekken van importeurs, die een afleververgunning hebben (Tenzij zij dit uiteraard rechtstreeks uit het buitenland importeren).

Een afleververgunning wordt afgegeven op basis van het Reglement Gevaarlijke Stoffen. De vergunning wordt afgegeven door de Rijksverkeersinspectie.

In concreto was door de Rijksverkeersinspectie een afleververgunning aan "Fireworks" gegeven.

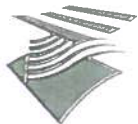

Verkeer en Waterstaat is verantwoordelijk voor deze regelgeving, in afwachting van overname daarvan door VROM.

De ramp zelf

Voorzover thans valt in te schatten

11.1

11.1

Hoogachtend,

DIRECTEUR-GENERAAL GOEDERENVERVOER.

Ir B. Westerduin

Bijlage 1

11.1

Afschrift 9 en 1

10.2.e

(VL)

Aan
Directeur Rijksverkeersinspectie

c.c. Hoofd Stafbureau Sector
Handhaving
Afdelingshoofd Goederenvervoer
Weg
Afdelingshoofd HBS

Contactpersoon

10.2.e

Datum

28 oktober 1999

Ons kenmerk

H/91513

Onderwerp

Handhaving op professioneel vuurwerk

Doorkiesnummer

10.2.e

Bijlage(n)

5

Uw kenmerk

-

Beste 10.2.e,

1. Inleiding

De recente ontwikkelingen met betrekking tot het professioneel vuurwerk, nodigt uit om hierover even bij te praten. Het doel van deze nota is dan ook om te schetsen waar we op dit moment als handhaving met betrekking tot het professioneel vuurwerk staan, maar vooral ook om aan te geven hoe we de komende tijd hier invulling aan willen geven. Daarbij ontcom je niet om ook een beschrijving te geven van een stukje historie

2. Historie

Feitelijk zitten we nu nog steeds met een stukje erfenis uit het verleden. Bij de inwerkingtreding van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (WVGS) op 1 augustus 1996 is in het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen (BVGS) een overgangsbepaling opgenomen, waardoor oude artikelen van het Reglement gevaarlijke stoffen (RGS) nog steeds van kracht zijn. Het betreft de artikelen die zijn gebaseerd op het o.a. het bezigen en het afleveren van vuurwerk voor professioneel gebruik. Omdat de WVGS een specifieke vervoerswet is waar deze handelingen niet meer thuishoren, moeten deze handelingen worden ondergebracht bij het ministerie van VROM. De Wet milieugevaarlijke stoffen (Wms) moet hiervoor de basis vormen.

Al sinds 1989 zijn de betrokken ambtenaren van het ministerie van V & W in overleg met het ministerie van VROM om te komen tot een juridische overdracht van genoemde handelingen aan laatstgenoemd ministerie en de ministeries van SOZAW en VWS. Tot op heden is dat nog niet gebeurd met als gevolg dat het Vervoerinformatiecentrum (VIC) van de RVI nog steeds vergunningen afgeeft voor het bezigen en het afleveren van groot (professioneel) vuurwerk.

Het feit dat dit nog niet is gebeurd, komt mede doordat Justitie destijds (1995) andere ideeën had over het vergunningstelsel. Zij wilde in de plaats hiervan

algemene regels

Postadres: Postbus 10700, 2501 HS Den Haag

Telefoon (070) 305.2666

Bezoekadres: Johanna Westerdijkplein 115, Den Haag

Telefax 070-3052777

E-mail hennie.vdstokker@rvi.minvenw.nl

vergunningen

~~algemene regels~~ stellen en gestreefd werd om een systeem van erkenningen op te stellen van bedrijven die professioneel vuurwerk hanteren. In juni 1999 is met de betrokken departementen (VROM, Justitie, SZW, VWS en V & W) een dergelijke regeling besproken. Om redenen van beleidsmatige en juridische aard is een degelijke erkenningsregeling niet van de grond gekomen.

3. Ontwikkelingen in 1999

3.1. Overheveling van vuurwerkhandelingen aan VROM

Maar aan voornoemde situatie lijkt nu een einde te komen. Recente ontwikkelingen doen geloven dat het ministerie van VROM in de loop van volgend jaar (augustus 2000) genoemde handelingen met het professioneel vuurwerk heeft ondergebracht onder de Wms. Concreet zal dit erop neerkomen dat de vergunningverlenende taak inzake het bezigen van het professioneel vuurwerk van V & W wordt overgeheveld naar de plaatselijke colleges van B & W. De afspraken hierover zijn geconcretiseerd in een ambtelijk overleg medio 1999 en vastgelegd middels een brief van de heer

10.2.e

aan het ministerie van VROM (zie bijgaande brief van 13 juli 1999). Toch was dit ambtelijk overleg er niet alleen om te komen tot deze afspraken. Er speelde op dat moment namelijk meer.

3.2. Millenniumvuurwerk

De vuurwerkbranche, in dit geval de Vereniging Evenementenvuurwerk Nederland (VEN), deed in het najaar van 1998 aan de overheid (VROM/V&W) het verzoek om tijdens de millenniumovergang via een verkorte opleiding een vrijstelling van de vakbekwaamheidseisen te verlenen aan personen die een beperkt assortiment zouden mogen bezigen. Op basis van mondelinge toezeggingen aan deze vuurwerkbranche om dit verzoek in welwillende overweging te nemen, is de VEN aan de slag gegaan met de nadere invulling van een zgn. Millenniumcursus 2000. Hiervoor is een opdracht gegeven aan een onafhankelijk adviesbureau, waarvan de betrokken overheden in juli 1999 pas kennis van hebben kunnen nemen. Deze cursus had niet onze (lees: V&W en VROM) instemming.

3.3. Incidenten met professioneel vuurwerk

11.1

3.4. Beleidsmatige afspraken

Kortom, er waren genoeg redenen om voornoemd ambtelijk overleg te houden, want hierin werden de volgende afspraken vastgelegd (zie ook brieven van 13 juli 1999 en 5 augustus van de heer

10.2.e

aan ministerie van VROM):

1. Het verzoek van de VEN voor het millenniumvuurwerk wordt afgewezen;
2. V & W (lees: beleidsafdeling VL) maakt beleidsregels waarin voorwaarden worden geformuleerd waaronder vergunningen worden verleend. Dit wordt gedaan om een duidelijk beleid te formuleren (ook naar de vuurwerkbedrijven toe) op basis waarvan de vergunningen kunnen worden afgegeven door het VIC.

3. Er zullen eindtermen worden ontwikkeld m.b.t. deskundigheidseisen voor personen die daadwerkelijk het vuurwerk afsteken (bezigen).
4. De RVI doet er alles aan om gedurende de periode van overdracht van genoemde handelingen aan het ministerie van VROM alle handhavingstaken op het gebied van het vuurwerk op soepele wijze over te dragen aan andere inspectiediensten.

3.5. Vuurwerkoverleg met de VEN

11.1

3.6. Nota aan de Minister

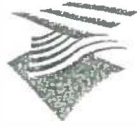
11.1

3.7. Eindtermen t.b.v. deskundigheidseisen

Door het ministerie van VROM is opdracht gegeven aan PML TNO om de eindtermen van de deskundigheidseisen voor personen die het professioneel vuurwerk gaan bezigen, vast te stellen. Zij moeten voldoende basis bieden voor het deskundigheidsniveau van deze personen en voor de opleidingen die hierin worden gegeven. Medewerkers van het stafbureau zijn bij de totstandkoming van deze eindtermen nauw betrokken. Een eerste concept ligt op tafel en in de besprekingen die hierover gaande zijn, wordt voldoende vooruitgang geboekt. Gestreefd wordt om eind oktober/begin november een eindconcept hiervoor klaar te hebben. Zo gauw dit eindconcept klaar is en dus de instemming heeft van alle betrokken partijen, zullen deze eindtermen ook door PML TNO worden voorgelegd aan deze branche.

4. Hoe vullen we als RVI de handhaving in op het professioneel vuurwerk

De hiervoor geschetste ontwikkelingen met het professioneel vuurwerk hebben hun beslag gekregen op de diverse handhavingsactiviteiten van de RVI. Om gevolg te geven aan de oproep van de Minister (in overeenstemming met de minister van VROM) om het toezicht op de naleving van de voorschriften op het bezigen te intensiveren en zo nodig handhavend op te treden, wordt het toezicht en controle op het vuurwerk op de volgende wijze ingevuld:

(a) Broncontroles:

In een tijdsbestek van twee weken (11 oktober tot 1 november) zullen broncontroles worden gehouden door de inspecteurs van de afdeling Goederenvervoer Weg bij alle vergunninghouders van het professioneel vuurwerk. Door GVW is hiervoor een onderzoeksopzet opgesteld. Hierin zijn inbegrepen alle vooraankondigingen aan de betrokken bedrijven van het voornemen van deze broncontroles. De hiervoor opgestelde brieven zijn verstuurd aan alle betrokken vuurwerkbedrijven. De eerste resultaten van deze broncontroles zijn al bekend en hebben al hun nodige effect gehad.

(b) Controles op het bezigen van professioneel vuurwerk

In samenwerking met de afdeling GVW, stafbureau sector handhaving en de afdeling HBS is een plan van Aanpak gemaakt voor het bezigen van professioneel vuurwerk. In aansluiting op de broncontroles worden inspecteurs van de afdeling HBS vanaf 11 oktober t/m 15 november belast met het daadwerkelijk controleren op het bezigen van professioneel vuurwerk.

(c) Eventuele controleacties daarna

Na evaluatie van deze controles zal de handhaving op het professioneel vuurwerk zich moeten concentreren op het millennium. Hierbij zal ook een beroep worden gedaan op de lokale overheden, waarbij de RVI nog de nodige voorlichting moet gaan geven (in november) aan o.a. (milieu)politie en brandweer.

5. Acties (op korte en lange(re) termijn)

1. Na voornoemde controles zal moeten worden gezien of er een persbericht moet worden opgesteld.
2. Na het millennium zal de handhaving op het professioneel vuurwerk moeten worden gecontinueerd. Het betreft in dit geval toezicht en controle op alle handelingen met professioneel vuurwerk, waaronder het vervoer, bezigen, opslag en registratie van het vuurwerk.
3. Voordat de overheveling van de handelingen met het professioneel vuurwerk plaatsvindt aan de betrokken ministeries (bezigen: ministeries van VROM, SOZAWA en VWS, het afleveren en het ter aflevering aanwezig houden: ministerie van Justitie; 'het voorhanden hebben' valt onder de Wet explosieven voor civiel gebruik) moeten concrete afspraken worden gemaakt wat de rol is van de RVI m.b.t. de handhaving op dit vuurwerk.

6. Tenslotte

Uit het vorenstaande blijkt dat de RVI een actieve rol vervult op het gebied van de handhaving op het professioneel vuurwerk. Een vanzelfsprekende rol voor een dienst als de RVI, maar gezien alle ontwikkelingen omtrent het vuurwerk blijkt dat er de komende tijd hierin nog zeker een belangrijke taak ligt weggelegd voor de RVI, met alle nodige inspanningen van dien.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Sectormanager Handhaving

31 MEI 2000

BSG/ 3510

Aan
De Minister

10.2.e

10.2.e

10.2.e

30/5

Contactpersoon
10.2.e
Datum
30 mei 2000
Ons kenmerk
G/V-00/002351-VL
Onderwerp
vuurwerk

Doorkiesnummer

10.2.e
Bijlage(n)
3
Uw kenmerk
-

Retour van Minister

DGG DIV

Afd / Beh

DGG DIV

7/6/2000	10.2.e

Doel van de nota

Met deze nota wil ik u informeren over ontwikkelingen in het vuurwerkdossier en uw instemming verkrijgen voor verdere acties.

Overdracht regeling rond bezigen en afleveren van vuurwerk aan VROM

11.1

[Redacted text block]

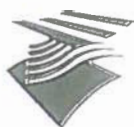
Beleidsregels

Voorts wil ik u informeren over het inmiddels opgestelde concept voor beleidsregels voor het "bezigen" van vuurwerk (bijlage 2). Dit bezigen behelst het afsteken van professioneel vuurwerk en de daarbij behorende voorbereidende werkzaamheden op de plek van afsteken.

Overdracht regeling rond bezigen en afleveren van vuurwerk aan VROM

In het eerder aan u gestuurde dossier over vuurwerk naar aanleiding van de ramp met de vuurwerkopslag in Enschede, is een meer uitgebreide (historische) schets van de betrokkenheid van het ministerie bij vuurwerkactiviteiten gegeven. Hierbij is het dossier over het bezigen van vuurwerk ook aan de orde geweest. Ik vat de zaak daaromtrent nogmaals kort samen.

In 1996 is de Wet Gevaarlijke Stoffen ingetrokken en vervangen door de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. Belangrijk bij deze overgang was dat de reikwijdte van de regelgeving van Verkeer en Waterstaat (en daarmee ook van de verantwoordelijkheid van V&W) zou worden beperkt tot aangelegenheden rond het vervoer van gevaarlijke

stoffen. Anders gezegd, onderwerpen, die breder gaan dan het vervoer en die in de oude Wet gevaarlijke stoffen nog een plaats hadden, zouden worden overgedragen. Met name ging dat om beziging en aflevering van ontploffingsgevaarlijke stoffen, waaronder het professioneel vuurwerk.

De afspraak was dat die onderwerpen behoren tot de beleidsverantwoordelijkheid van VROM en dus in de VROM-regelgeving (in concreto de Wet milieugevaarlijke stoffen) een plaats behoren te krijgen.

Toen de inwerkingtreding van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen aan de orde kwam, bleek VROM nog niet zover te zijn dat de regeling rond beziging en aflevering van vuurwerk in de geëigende VROM-regelgeving kon worden opgenomen.

Teneinde de inwerkingtreding van de WVGS niet op te houden, is toen in goed overleg tussen V&W en VROM besloten de regeling rond beziging en aflevering van vuurwerk voorlopig nog even te laten opnemen op basis van een overgangsbepaling, die de voor dit vuurwerk relevante bepalingen uit het Reglement Gevaarlijke Stoffen in stand laat:

11.1

Sinds dat moment is, onder leiding van VROM, gewerkt aan een verbeterde regeling voor het bezigen van vuurwerk. Doel daarbij was een Vuurwerkbesluit op basis van de Wet milieugevaarlijke stoffen. Hierbij zijn de vuurwerkbranche en ook andere departementen betrokken geweest.

11.1

Afspraken over vuurwerk in het jaar van het millennium

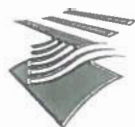
Vorig jaar kreeg het vuurwerk de nodige aandacht vanwege de millenniumviering.

- De branche wilde een versoepeling van de regeling rond bezigen. 11.1
- In overleg met VROM is besloten het huidige beleid aan te scherpen en in beleidsregels neer te leggen. Deze zijn thans in concept gereed.
- Besloten is de controle op beziging te intensiveren. Ook dat is geschied.
- Afspraken zijn gemaakt over een definitieve overdracht van het dossier door VROM, in principe per augustus van dit jaar
- Tenslotte heeft u eind 1999 ten aanzien van het dossier zelf nog kunnen bewerkstelligen dat, mede vanwege de millenniumviering, uw collega van VROM een noodregeling onder de WMS instelde om de strafbaarheidsstelling voor het bezigen van vuurwerk te regelen. Deze regeling vervalt echter op 11 december 2000 en kan hoogstens nog een jaar worden verlengd. Een verzoek dienaangaande aan VROM is daarvoor dan wel nodig.

Integrale vuurwerkregeling

Naar aanleiding van de ramp heeft uw ambtgenoot van VROM, in een brief aan de Kamer gesteld dat er een integraal vuurwerkbesluit dient te komen, waarin alle onderwerpen rond vuurwerk, inclusief het bezigen, worden opgenomen.

Uw ambtgenoot heeft toegezegd in deze kabinetsperiode met die integrale regeling te zullen komen. Gegeven de complexiteit van de regeling zou dit kunnen betekenen dat het nog één tot twee jaar zal duren eer dat integrale Vuurwerkbesluit in werking treedt. In juli van dit jaar zal de minister van VROM aan de Kamer nadere informatie verschaffen over het nieuwe Vuurwerkbesluit en daarmee dus over de overdracht van

het vuurwerkdossier aan VROM. Hij heeft tijdens de bijeenkomst van het Ministerieel Beleidsteam van 30 mei politiek overleg terzake toegezegd op korte termijn met de betrokken bewindspersonen, waaronder V&W.

Mijn voorstel voor een brief aan 10.2.e

11.1

De beleidsregels

Ter informatie doe ik u ook de tekst van de concept beleidsregels toekomen.

Reeds enige tijd heeft DGG deze beleidsregeling in voorbereiding. De inhoud van de beleidsregeling is ambtelijk afgestemd met VROM, opdat deze door VROM kunnen worden overgenomen in het Vuurwerkbesluit.

In de beleidsregeling wordt het beleid uiteengezet voor het verlenen van vergunningen voor het bezigen van professioneel vuurwerk.

In deze beleidsregeling wordt vooral het te voeren beleid omtrent de opleidingen scherper en helderder neergezet dan in het thans geldende beleid het geval is. Hierover is met de vuurwerkbranche ambtelijk overeenstemming bereikt.

De ramp in Enschede heeft, althans voor de korte termijn, geen wijziging gebracht in de wenselijkheid de beleidsregeling zo spoedig mogelijk uit te brengen. In de toelichting van de regeling zal nog een korte passage worden opgenomen, waarin dit, in het licht van de ramp, zal worden aangegeven. De beleidsregeling zal u binnenkort ter goedkeuring en tekening worden voorgelegd.

Hoogachtend,
DE PLV. DIRECTEUR-GENERAAL GOEDERENVERVOER.

Drs. F.J.P. Heuer

Aan
De Minister

Contactpersoon

10.2.e

Datum

22 augustus 2000

Ons kenmerk

G/V-00/005278

Onderwerp

Discussie over het risicobeleid, ter informatie

Doorkiesnummer

10.2.e

Bijlage(n)

3

Uw kenmerk

-

Doel van de nota

Met deze Nota wil ik u informeren over de discussies ten aanzien van het risicobeleid

11.1

Wanneer kan deze problematiek aan de orde komen?

11.1

Opbouw Nota

De opbouw van deze Nota is om u vooreerst, wellicht ten overvloede, nog eens toe te lichten waarvoor het risicobeleid bedoeld is.

Samen met mijn collega van de RLD heb ik u eerder geïnformeerd over het nut en de noodzaak van risicobeleid als beleidsondersteunend instrument en dat gerelateerd aan

Afdeling Lading & Risicobeleid

Postbus 20904, 2500 EX DEN HAAG

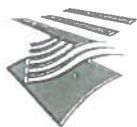
Artillerie, Nieuwe Uitleg 1, 2514 BP Den Haag

Internet www.minvenw.nl/dgg/dgg

Telefoon (070) 10.2.e

Telefax (070)

Bereikbaar vanaf CS met tramlijnen 1, 9 of 16 en buslijn 18. Vanaf HS met tramlijnen 9 of 12 (lijn 12 vanaf CS als lijn 16) en buslijn 18.

de beleidsvelden waarvoor U verantwoordelijkheid draagt. Ik voeg deze nog redelijk recente Nota toe als bijlage 1

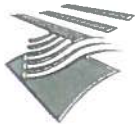
11.1

Risicobeleid: doel en de kenmerken

Kenmerkend voor het risicobeleid is:

- Het bevorderen van een gemeenschappelijke taal bij de discussies over veiligheid. Door de integrale benadering (alle factoren die risico bepalen, worden meegenomen) is eveneens duidelijk welke (overheids-) instanties verantwoordelijkheid voor veiligheid dragen en is duidelijk waar de belangrijke verbeter punten liggen. Een markant voorbeeld is de veiligheid langs transportroutes vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen. Niet alleen het brongericht beleid garandeert de veiligheid: het ruimtelijke ordeningsspoor via zonering, is van even groot belang.
- Dit beleid is vooral ontwikkeld, en wordt ontwikkeld, voor de zogenaamde kleine kans - grote gevolgen risico's, mogelijke rampen dus. In de tot nu toe verschenen beleidsnota's over dit onderwerp, het gaat daarbij voor zowel inrichtingen als transportroutes om de veiligheid voor de omgeving, doet de politiek uitspraken over welk risico nog wel en welk risico niet meer acceptabel is. De afweging daarvoor is gebaseerd op alle andere in het geding zijnde belangen naast veiligheid: de economie, financiën en de ruimtelijke ordening).
- Doel is een consistente afweging van belangen uitgaande van eenduidige normen. Er zijn tijdsinvloeden: lange perioden zonder ongevallen maar toch een kans op ongewenste gebeurtenissen zoals de recente vuurwerkramp, er is ook sprake van verschillende risico's op verschillende lokaties en in verschillende situaties. Ondanks deze verschillen van risico's is de ambitie om steeds een consistente lijn aan te houden. Het hoeft in die zin geen betoog dat de signalen die wij ontvangen uit het ministerie VROM er nu juist op wijzen dat dit punt nog onvoldoende lijkt te werken.

11.1

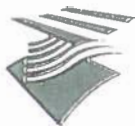

11.1

Enkele zaken die spelen

Hierbij een opsomming van zaken voor zover ik daar direct of indirect vanuit mijn dienst mee te maken heb en waarbij ik, gelet op het geschetste dilemma, toekomstige discussies voorzie.

- De Nota RNVGS (Risico Normering Vervoer van Gevaarlijke Stoffen) wordt momenteel verduidelijkt maar evenzo ook vertaald in beleidsregels. Aanleiding hiervoor is een uitspraak van de Raad van State over bebouwing langs de Kortsluitroute (Betuweroute) waarbij duidelijk is dat de tekst van de Nota niet juist geïnterpreteerd wordt en het feit dat conform de concepttekst in het NVVP een verdere juridificering van het beschreven beleid in de Nota wordt nagestreefd. Het is mogelijk dat VROM het beschreven beleid (de risiconormen) echter gelijktijdig zal willen aanscherpen.
- Er is een gerede kans dat in het overleg over bepaalde binnenstedelijke emplacements in het kader van PAGE zal worden gesproken over uitplaatsing van die emplacements.
- De kans is groot dat binnenkort, de ministers van VenW en VROM een beslissing zal worden voorgelegd om al dan niet ten koste van ruimtelijke ordening rond de Westerschelde, maar in het belang van veiligheid, nieuwe woningbouwplannen langs deze rivier niet meer toe staan. Op basis van het huidige beleid (Nota risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen) is dat overigens conform een daarvoor ingestelde procedure.
- Als follow-up van de vuurwerkramp is een voorstel van de minister van VROM in de ministerraad besproken over een vergaande informatieplicht voor risico-opleverende activiteiten in het algemeen. Dit voorstel is aangehouden om vooreerst na te gaan in hoeverre hierin niet al in zou kunnen worden voorzien gelet op bestaande regelgeving en een gewenst onderzoek naar de consequenties en afbakening van een dergelijk plicht.
- Een beleid gericht op het uitsluiten van risico's heeft overigens op verschillende terreinen, waar ook VenW bij betrokken is, een duidelijke meerwaarde en daarbij

ondanks nadelige consequenties voor de bedrijfstak voorkeur. Zo gaat minister 10.2.e als is beloofd in de gezamenlijke brief van de ministers van VenW en VROM naar aanleiding van vragen over chloortransport (zie bijlage 2) de discussie met de AKZO aan over beëindigen van dergelijke transporten. Dit beleid is bovendien conform de concepttekst voor het NVVP. Wel merk ik op dat er ook andere stoffen vervoerd worden met risico's voor de omgeving. Die risico's zijn vaak vergelijkbaar zo niet groter qua impact dan het ongeval in Enschede. Feit is echter dat vanwege de geïndustrialiseerde samenleving dergelijke transporten nooit geheel uit te bannen zijn.

Afbreukrisico's

Vuurwerkdossier

Een beleid gericht op uitplaatsing zonder meer, zal vele miljoenen guldens kosten. Volgens de risiconormen (die ook worden gehanteerd voor zo'n 2500 LPG tankstations, 400 ammoniakinstallaties en honderden chemische bedrijven en honderden transportroutes) zou dat niet nodig behoeven te zijn. Kortom, het gaat niet alleen om de kosten van deze uitplaatsing maar ook om verlies aan consistentie in het beleid dan wel feitelijk een toekomstig precedent voor het beleid voor andere risico-opleverende activiteiten.

PAGE dossier

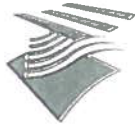
Een beleid gericht op uitplaatsing zal enkele miljarden kosten. Dit gaat veel verder als waar het PAGE project zich voor 75 miljoen gulden aan bond. Ik wijs in dit verband ook naar de afspraak waarbij de ministers van VROM en VenW gezamenlijk Roosendaal gaan bezoeken om over de problematiek van het PAGE emplacement aldaar te praten. Mogelijk komt hier reeds een dergelijk voorstel van uitplaatsing op tafel.

Westerschelde dossier

De consequenties voor bijvoorbeeld Vlissingen zullen met het huidige beleid al groot zijn. Indien de minister van VROM echter ook het risicobeleid voor groepsrisico zou wensen aan te scherpen, zijn consequenties voor heel Zeeland in het geding.

Risicobeleid algemeen

Minister 10.2.e beraadt zich dus momenteel over de vraag hoe om te gaan met groepsrisico in het risicobeleid voor inrichtingen in het kader van de nog door VROM uit te brengen AMVB "milieukwaliteitseisen externe veiligheid inrichtingen". Aanscherping van de norm voor groepsrisico heeft daarbij ook zonder meer consequenties voor de vervoersinrichtingen (spoorwegemplacements en stuwadoors). Het is voorts niet meer dan logisch dat dan in de evenzo in voorbereiding zijnde beleidsregels (waarmee de Nota RNVGS verder juridisch vorm wordt gegeven) ook een dergelijke lijn door de minister van VROM wordt ingezet. Daarmee is de nogal delicate balans tussen belangen: vervoer, RO en veiligheid verstoord. Een harde groepsrisiconorm voor vervoer zal grote consequenties hebben voor nieuwe ontwikkelingen. Niet in de laatste plaats voor de ruimtelijke ordening. Die consequenties zijn zo groot dat er geen draagvlak in de maatschappij mag worden verwacht. Er is gerede vrees dat een dergelijk voorstel zelfs aanleiding kan zijn om het risicobeleid in het geheel als instrument te verwerpen. Daaraan zitten voor ons ministerie heel vervelende consequenties waarbij ik wil terug verwijzen naar de opsomming in het begin van deze Nota, waar ik inging op "het waarom" van het risicobeleid.

Advies

11.1

11.1

1 1

Samenvatting

11.1

11.1

DE DIRECTEUR GENERAAL GOEDERENVERVOER.

ir. B. Westerduin.

Aan
De Minister

Contactpersoon

-

Datum

28 februari 2001

Ons kenmerk

G/V-01/001128

Onderwerp

rapport Oosting

Doorkiesnummer

-

Bijlage(n)

2

Uw kenmerk

-

Zoals vanmiddag afgesproken zend ik u bijgaand een notitie met daarin de belangrijkste conclusies uit het rapport Oosting.

Waar mogelijk heb ik bij de verschillende onderdelen een of een kanttekeningen geplaatst.

Een meer uitgebreide notitie met daarin de kanttekeningen zal ik u zo spoedig mogelijk doen toekomen.

Tevens heb ik hierbij een notitie gevoegd, die ik - conform de afspraken in het interdepartementaal overleg - aan BZK heb gezonden, met daarin een eerste reactie op de aanbevelingen in het rapport Oosting.

DE DIRECTEUR-GENERAAL GOEDERENVERVOER

ir B. Westerduin

19 MAART 2001

30

Nota

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
 Directoraat-Generaal Goederenvervoer
 Directie Transportveiligheid

BSG/ 2183

10.2.e

Spoe

10.2.e

Aan
 De minister

Retour van Minister	
BSG DIV	22/3-2001
Afd / Beh	

10.2.e

10/3
01

10.2.e

Spoe
 moet 14/3
 op de fax

Contactpersoon
 10.2.e

Doorkiesnummer

(070) 10.2.e

Datum

Bijlage(n)

19 maart 2001

3

Ons kenmerk

Uw kenmerk

G/V-01/001925

BSG 2091

Onderwerp

Brief PVTP over rol 10.2.e bij opleidingen professioneel vuurwerk

Naar aanleiding van bovengenoemde brief die op 15 maart is ingekomen, het volgende.

1. De heer 10.2.e van de onderneming "Seabord consultants" is voornemens een opleiding te gaan verzorgen voor het bezigen van theatervuurwerk. De eindtermen voor de vakbekwaamheid van het bezigen van zowel theatervuurwerk en evenementenvuurwerk (in de open lucht) zijn opgenomen in de beleidsregels vergunning professioneel vuurwerk van 14 juli 2000. Op grond van art. 9 van die regeling dient (door het ministerie) getoetst te worden of de examens die de opleiders afnemen in overeenstemming zijn met de eindtermen. Het ministerie heeft TNO/PML gevraagd vanwege de daar aanwezige kennis op dit gebied deze toetsing te gaan verrichten. (Dit wordt geëffektueerd door een contract tussen de betreffende opleider en TNO/PML, het ministerie blijft daarbuiten). In de brief van 12 september 2000 is deze afspraak vanuit V en W vastgelegd en deze is bij brief van 4 januari 2001 door TNO/PML bevestigd. (zie bijlagen). Met een brief van dezelfde inhoud is Seabord ook op 12 september op de hoogte gesteld, zodat het bedrijf daarop adequate actie kon ondernemen om haar examens getoetst te krijgen.
2. In een brief van de PVTP van 29 december 2000 (bijlage) over de beleidsregels en de vakbekwaamheid werd er zorg uitgesproken over capaciteit en het tijdig gereed zijn van de opleidingen op het gebied van vuurwerk. Op 16 februari is daarop een antwoord verstuurd waarin is aangegeven dat er blijkens door ons ingewonnen informatie 2 opleidingen verzorgd gaan worden: voor evenementenvuurwerk door PTO te Utrecht en voor theatervuurwerk door Seabord consultants. Het ministerie heeft bij deze opleidingen geen enkele betrokkenheid. Het zijn cursussen die gewoon op de markt worden aangeboden.

CONCLUSIE: Het ministerie heeft geen enkele zakelijke binding met welke opleider

Afdeling Lading & Risicobeleid
 Postbus 20904, 2500 EX DEN HAAG
 Artillerie, Nieuwe Uitleg 1, 2514 BP Den Haag
 Internet www.minvenw.nl/dgg/dgg

Telefoon (070) 10.2.e
 Telefax (070) 10.2.e
 E-mail 10.2.e@dgg.minvenw.nl

1

Bereikbaar vanaf CS met tramlijnen 1, 9 of 16 en buslijn 18. Vanaf HS met tramlijnen 9 of 12 (lijn 12 vanaf CS als lijn 16) en buslijn 18.

1

G/V-01/001925

ook. Het ministerie heeft een brief aan de opleider Sea-bord consultants gestuurd, waarin wordt uitgelegd hoe de toetsingsprocedure van de examens aan de eindtermen verloopt. Ook andere opleiders zijn hiervan op de hoogte gesteld.

Hoogachtend,

De directeur-generaal Goederenvervoer,

Ir. B. Westerduin

Aan
De minister

Contactpersoon
10.2.e
Datum
12 april 2001
Ons kenmerk
G/V-01/002620

Doorkiesnummer
10.2.e
Bijlage(n)
1
Uw kenmerk
-

Onderwerp
Gebruik van vervoersclassificatie bij vuurwerk in transport en opslag

Doel

U het rapport aan te bieden van het onderzoek over classificatie van vuurwerk dat DGG in uw opdracht heeft laten uitvoeren. Het gaat daarbij om het gebruik van de voor vervoer bedoelde classificatie bij de opslag van vuurwerk.

Het onderzoek

Het gaat om een onderzoek dat is uitgevoerd met als eis om in een zeer korte termijn, totaal twee weken, inzicht te geven in de problematiek rond classificatie. Een beperkende factor is de schaarste aan onafhankelijke onderzoekers. Het is gelukt om "Van den Bos Milieuadvies" hiervoor te contracteren. De heer 10.2.e is een expert op dit gebied. Hij werkte lang geleden voor het (in Oosting vaak genoemde) Bureau Milieuvergunningen Defensie maar heeft zelf niets van doen gehad met de Culemborg affaire of Enschede.

De inhoud van het onderzoek

Er zijn vele artikelen vuurwerk. Dit vuurwerk wordt ten behoeve van vervoer naar gevaar ingedeeld in klassen. Die indeling vindt plaats op grond van testen. Deze testen worden overal in de wereld toegepast. De testen zijn weliswaar zoveel als mogelijk gestandaardiseerd, maar aan de hand van diverse praktijkvoorbeelden wordt in het onderzoek duidelijk gemaakt dat een zekere interpretatie ruimte daarbij niet te vermijden is. Ook voor vervoer is de classificatie van vuurwerk geen eenvoudige zaak en geeft deze geen absolute, waterdichte, garantie. Om die reden dient dan ook bij twijfel op zekerheid te worden gespeeld.

Classificatie van vuurwerk is gekoppeld aan de combinatie van artikel en verpakking. In het onderzoek wordt aangetoond dat er vele specifieke omstandigheden zijn die de classificatie kunnen beïnvloeden. Logischerwijs is de testopzet afgestemd op vervoer. Bij

opslag of nog verder: werken met uitgepakt vuurwerk, verliest de classificatie vanwege de specifieke omstandigheden meer en meer betekenis.

Conclusies naar aanleiding van het onderzoek

Vervoersclassificatie is uiteraard een internationaal probleem. Kennis die is opgedaan naar aanleiding van alle onderzoek naar aanleiding van de ramp te Enschede zal dan ook worden ingebracht in het internationale overleg. Het accent zal wat ons betreft vooral liggen om op zo kort mogelijke termijn te komen tot instrumenten voor een betere controle en handhaving van de classificatie. In eerste instantie nationaal, maar later internationaal met daarbij tevens uitzicht op verbetering van aangebrachte classificatie op het moment van verzending.

De relevantie van de vervoersclassificatie van "opslag" (opslag is feitelijk niet de juiste term want een bedrijf als SE Fireworks ontvangt het vuurwerk niet om op te slaan maar om met het vuurwerk wat te doen), is beperkt. De omstandigheden en de handelingen met het vuurwerk creëren deze onzekerheid. Meer als eenvoudige oplossing werd tot voor kort gekozen om in de vergunning van zo'n bedrijf de eisen te koppelen aan de vervoersclassificatie. Nu, als veilige oplossing, is het voorstel conform de interim regeling en het ontwerp vuurwerkbesluit van VROM, om zonder meer uit te gaan van de zwaarste categorie vuurwerk ongeacht wat er op een doos professioneel vuurwerk staat.

Ik ga er vanuit u met het bovenvermelde voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd. T.b.v. het kamerdebat over Enschede zal ik een spreektest m.b.t. inhoud van dit rapport laten voorbereiden.

DE DIRECTEUR-GENERAAL GOEDERENVERVOER,

ir. B. Westerduin

Nota

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Directoraat-Generaal Goederenvervoer
Directie Transportveiligheid

9 MEI 2001
BSG 3110
32

Aan
de minister

10.2.e

Retour van Minister	
DGG DIV	16/5-2001 10.2.e
Afd / Beh	10.2.e
DGG DIV	27/6-01

10.2.e

Contactpersoon

10.2.e

Datum

4 mei 2001

Ons kenmerk

G/V-01/003102

Onderwerp

interimbesluit bezigen en afleveren professioneel vuurwerk

Doorkiesnummer

070-10.2.e

Bijlage(n)

ontwerp-besluit

Uw kenmerk

-

Hiermee verzoek ik u bijgaande brief gericht aan uw collega van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer af te doen. Deze heeft tot doel uw collega's van VROM, en in afschrift van Justitie, te informeren over het grote belang van een tijdige inwerkingtreding van het Interimbesluit bezigen en afleveren professioneel vuurwerk.

Dit besluit, dat primair ressorteert onder de verantwoordelijkheid van de minister van VROM, moet ook vanaf eind dit jaar de handhaving verzekeren van de regelgeving voor het bezigen en afleveren van professioneel vuurwerk. Deze regelgeving ressorteert onder uw verantwoordelijkheid, maar zal vervallen met de inwerkingtreding van het vuurwerkbesluit dat recentelijk door de minister van VROM in procedure is gebracht. Het interimbesluit treedt in de plaats van de regeling professioneel vuurwerk Wms. Deze vervalt eind dit jaar en kan dan niet meer worden verlengd.

Overigens zal het Interim-besluit nog deze maand in de Rijksmilieuhygiënische Commissie worden voorgelegd. De behandeling in de ministerraad zal kort daarop gaan plaatsvinden, waarna voorpublicatie voor commentaar in de Staatscourant en toezending aan beide Kamers der Staten-Generaal zal geschieden. Vervolgens zal het Interim-besluit aan de Raad van State ter advisering worden aangeboden.

Afdeling Lading & Risicobeleid

Postbus 20904, 2500 EX DEN HAAG

Artillerie, Nieuwe Uitleg 1, 2514 BP Den Haag

Internet www.minvenw.nl/dgg/dgg

Telefoon (070) 10.2.e

Telefax (070)

Bereikbaar vanaf CS met tramlijnen 1, 9 of 16 en buslijn 18. Vanaf HS met tramlijnen 9 of 12 (lijn 12 vanaf CS als lijn 16) en buslijn 18.

Voor een meer gedetailleerde uiteenzetting van de betreffende materie verwijs ik u naar
bijgaande brief, welke u ter ondertekening wordt voorgelegd.

DE DIRECTEUR-GENERAAL GOEDERENVERVOER.

ir. B. Westerduin

Aan
de minister

Classificatienummer
-

Contactpersoon

10.2.e

4 mei 2001

Ons kenmerk

G/V-01/003102

Onderwerp

interimbesluit bezigen en afleveren professioneel vuurwerk

Doorkiesnummer

10.2.e

ontwerp-besluit

Uw kenmerk

-

Getypt door/paraaf

AB

Vergeleken door/paraaf

BD

Verzonden door/paraaf

BD

Ondertekening door/paraaf

DG

Medewerking van/paraaf

VL

10.2.e

8/5 Dir. V

Afschrift aan

Secr. VL

minister van Justitie, mr. 10.2.e

10.2.e

Archief DGG

Vervolg op

-

Rappeldatum

-

Verzenddatum

-

Verzendwijze

-

Na verzending retour aan

-

Adres

NWU

Postbus 20301/2500 EH 's-Gravenhage

NWU

NWU

Aan
De minister

Classificatienummer
-

Contactpersoon

10.2.e

Datum

5 juni 2001

Ons kenmerk

DGG/V/VL-01004059

Onderwerp

Interimbesluit bezigen en afleveren professioneel vuurwerk

Doorkiesnummer

10.2.e

Bijlage(n)

2

Uw kenmerk

-

Getipt door/paraaf

10.2.e

Vergeleken door/paraaf

BD

Verzonden door/paraaf

BD

Ondertekening door/paraaf

DG-G

Medewerking van/paraaf

Afd. VL

Dir. V

DG-G

Medeparaaf

Afd. J.

Afschrift aan

Secr. VL

Archief DGG

10.2.e

Vervolg op

-

Rappeldatum

-

Verzenddatum

-

Verzendwijze

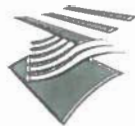
-

Na verzending retour aan

-

Adres

NWU

Aan
De minister

Contactpersoon

10.2.e

Datum

5 juni 2001

Ons kenmerk

DGG/V/VL-01004059

Onderwerp

interimbesluit bezigen en afleveren professioneel vuurwerk

Doorkiesnummer

10.2.e

Bijlage(n)

1

Uw kenmerk

-

Doel nota

Het doel van deze nota is u te adviseren over een voorstel van de minister van VROM aangaande het interimbesluit voor het bezigen en afleveren van professioneel vuurwerk.

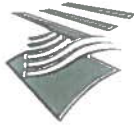
Het is de bedoeling dit interimbesluit te agenderen voor de vergadering van 12 juni van de RROM. Daartoe dient bijgaand aanbiedingsformulier voor de RROM, met daarbij gevoegd de tekst van het besluit en de toelichting daarop.

Achtergrond

In 1999 is gebleken dat de strafbaarstelling ten aanzien van bezigen en afleveren van professioneel vuurwerk onvoldoende was geregeld in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. In het licht van de verwachte festiviteiten rond het millennium was dat voor u aanleiding om er bij uw ambtgenoot van VROM op aan te dringen om de basis voor strafrechtelijke handhaving te verzekeren. De vervoerswetgeving bood daartoe namelijk onvoldoende aanknopingspunten.

De minister van VROM heeft dat gedaan door een ministeriële regeling op grond van artikel 31 van de Wet milieugevaarlijke stoffen (WMS). Die regeling is op 11 december 1999 in werking getreden. Deze ministeriële regeling vervalt een jaar nadat zij in werking is getreden en kan bij ministeriële regeling eenmaal met ten hoogste een jaar worden verlengd. Die verlenging is in december 2000 gerealiseerd. Dat betekent ook dat per 11 december van dit jaar de regeling afloopt.

Een definitieve oplossing van dit vraagstuk zal worden bereikt door de inwerkingtreding van het Vuurwerkbesluit. Daarbij immers zullen de bepalingen rond bezigen en afleveren worden opgenomen in de WMS en zal de strafbaarstelling definitief kunnen worden geregeld. Aangezien het te verwachten is dat het Vuurwerkbesluit op 11 december van dit jaar nog niet in werking is getreden zou het gevaar bestaan dat er een "gat" qua

strafrechtelijke handhaving zou gaan ontstaan tussen 11 december 2001 en de datum van inwerkingtreding van het Vuurwerkbesluit. [REDACTED]

11.1 [REDACTED]

Met het bijgevoegd interimbesluit op basis van de WMS kan daarin worden voorzien. Over de noodzaak voor dit besluit en over de tekst daarvan heeft goed overleg plaats gevonden tussen de betrokken ministeries van VROM, Justitie en V&W. De Rijksmilieuhygiënische Commissie heeft tijdens haar vergadering op 22 mei het grote belang van een tijdige inwerkingtreding van het interimbesluit onderkend en adviseert derhalve positief.

Advies

11.1 [REDACTED]

DE DIRECTEUR-GENERAAL GOEDERENVERVOER

Ir B. Westerduin

-3 JULI 2001

BSG/ 3989

Aan 10.2.e
 De minister

Retour van Minister	
DGG DIV	9/7/200 10.2.e
Afd / Beh	9/7
DGG DIV	

10.2.e

10.2.e

Contactpersoon

10.2.e

Datum

28 juni 2001

Ons kenmerk

DGG/V/VL-01004815

Onderwerp

Ministerieel Beleidsteam Vuurwerk

Doorkiesnummer

070-10.2.e

Bijlage(n)

1

Uw kenmerk

-

Doel nota

Doel van deze nota is u te informeren over de stand van zaken van het vuurwerkdossier. Deze nota dient daarmee tevens als advies voor de bijeenkomst van het Ministerieel Beleidsteam Vuurwerk, welke is gepland op 5 juli a.s. Daarnaast vraag ik uw akkoord op deelname aan de zgn Task Force, welke is ingesteld om de actiepunten uit het vuurwerkdebat te bewaken. //

Korte terugblik

- Het debat met de Kamer heeft een actiepuntenlijst opgeleverd: deze lijst is als bijlage hierbij gevoegd. In het MBT komt de stand van zaken aan de orde
- Tevens is een aantal moties door de Kamer aanvaard. V&W is betrokken bij uitvoering van een aantal moties
- Er is een zgn Task Force opgericht:
 - * Taak van de Task Force: bewaking actiepunten + uitvoering van de motie, die ertoe strekt regelgeving, handhaving, sanctieinstrumenten e.d. meer op elkaar te doen aansluiten. Anders gezegd: ontkokering, meer aandacht voor de totale keten
 - * Samenstelling thans: BZK, VWS, VROM, VNG, IPO. Voorzitter is de heer Ouwerkerk, burgemeester van Almere. V&W kan zich hierbij aansluiten.

10.2.a

10.2.a

Activiteiten V&W

- Door V&W zijn sinds het kamerdebat verschillende activiteiten ondernomen ter uitvoering van de actiepunten. De stand van zaken komt in het kort terug in de actiepuntenlijst naar aanleiding van het kabinetsbesluit. Bij de agenda van het MBT zal in het kort de stand van zaken worden geschetst per actiepunt. In totaal zijn er 92 actiepunten geformuleerd. V&W heeft het voortouw bij de actiepunten 8,9,10,11 en 19.
- De V&W-activiteiten kunnen als volgt worden gerangschikt:
 - * Internationale activiteiten, met als centraal doel de effectiviteit van de controle met name t.a.v. classificatie te verhogen: dit komt terug in actiepunt 8
 - * Nederlandse interim-beleid, vooruitlopend op internationaal beleid, met als doel de risico's van het vervoer te beperken door het vervoer van vuurwerk (voor een aantal belangrijke onderwerpen) te beschouwen als ware dat vuurwerk van klasse 1.1.: dit komt terug in actiepunt 10
 - * Aanscherping en verdieping van de handhaving ten aanzien van het vervoer van vuurwerk: dit komt terug in actiepunten 9 en 11
 - * Maatregelen in de sfeer van externe veiligheid: dit komt terug in actiepunt 19.

Onderstaand wordt op die activiteiten en de stand van zaken ingegaan.

Internationale activiteiten

- *Algemeen overzicht*
In de afgelopen periode is druk overleg gevoerd, bilateraal en multilateraal met andere landen, alsmede in internationale organisaties. Doel daarbij was steeds: aandacht vragen voor de problematiek van het vervoer van vuurwerk en dan met name de (foute) classificatie van vuurwerk, alsmede steun verwerven voor verbetering van de effectiviteit van de controle. Die internationale aanpak is belangrijk, omdat nationale maatregelen – voorzover al mogelijk – slechts beperkt soulaas bieden. De handels- en vervoersstromen zijn immers mondiaal. Bij dit overleg zijn te noemen: bilateraal overleg met Noorwegen, Zweden, Duitsland, Engeland en China, deskundigenoverleg in Berlijn met vertegenwoordigers uit Europese landen, overleg in verschillende Europese overlegsgremia voor het transport van gevaarlijke stoffen (WP15, RID/ADR), voorbereiding voor vergadering in IMO (zeevervoer) en in het VN experts comite gevaarlijke stoffen, overleg door RVI met collega-inspecties in België en Duitsland.

10.2.a

- *Op mondiaal niveau*
 - * In de IMO vergadering van juli worden de lidstaten op de hoogte gebracht van de problematiek en met name van de (foute) classificatie van vuurwerk alsmede de acties, die Nederland op dit gebied onderneemt.

- *In het VN experten comite wordt wereldwijd en voor alle vervoerstakken de classificatie vastgesteld.*

* 10.2.a

- *Europees niveau: RID/ADR en WP15*

* 10.2.a

* *Handhaving*

De RVI heeft met inspecties in de buurlanden (Duitsland/Belgie) over de afstemming van controles op vuurwerk afspraken gemaakt.

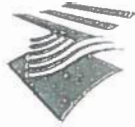
Nederlands interim-beleid

- Kern: een brief is uitgegaan naar de betrokken branches, waarin deze worden gewezen op de gevaren van onjuiste classificatie en waarin wordt geadviseerd om vuurwerk te behandelen als ware het van klasse 1.1.
Daarnaast is een wijziging van het Reglement Vervoer Gevaarlijke Stoffen over de weg (VLG) in voorbereiding, waarin wordt geregeld dat voor een aantal belangrijke onderwerpen (zoals vervoer door tunnels, vervoer bij slecht weer, de uitrusting van voertuigen) het vuurwerk bij nationaal transport moet worden geacht te zijn van de klasse 1.1. Daarmee worden zo scherp mogelijke veiligheidsmaatregelen van kracht.
- De voorstellen tot wijziging van het VLG zijn voorgelegd aan de EU voor notificatie. Dat heeft geleid tot nadere vragen en het verzoek om een nadere motivering. Dat betekent dat de beoogde datum van inwerkingtreding van juli niet wordt gehaald. Vermoedelijke datum thans: september
- In voorbereiding is een beschikking inzake meldingen. Op basis hiervan moet door schepen aan de RVI worden doorgegeven, welke soorten vuurwerk met welke classificatie aan boord zijn.

Handhaving

- De streefcijfers voor de controle van 1 op 3 containers (met bestemming Nederland) resp 1 op 10 containers (voor doorvoer) wordt gehaald.

11.1

11.1

- Samenwerking met douane: melding van vuurwerk dat aanstaande is in de haven; gebruik van de scan om containers door te lichten
- Een eerste zgn defaultlijst is in opdracht van RVI en de Inspectie Milieuhygiëne door TNO opgesteld (deze lijst geeft aan welke classificatie bij welk soort vuurwerk past). Deze lijst wordt inmiddels bij controles als hulpmiddel gebruikt
- Mede met behulp van de scan en aan de hand van vergelijking van ladinggegevens en defaultlijst worden containers geselecteerd voor inspectie. Bij twijfels over classificatie worden monsters genomen en voorgelegd aan TNO
- In geval van ernstige verdenking van verkeerde classificatie wordt op basis van het bestuursrecht de container vastgezet en wordt – op kosten van de importeur of ontvanger – het vuurwerk omgepakt
- Conform de afspraak met de Chinese export-autoriteit is melding gemaakt van de ervaringen uit de afgelopen maanden met vuurwerk uit China.
- Met België/Duitsland zijn afspraken gemaakt om controles op elkaar af te stemmen
- Met VROM wordt nog gezocht naar mogelijkheden om evt proeven in Nederland te kunnen laten plaats vinden
- Inmiddels is – conform toezegging tijdens het kamerdebat – door de RVI geïnvesteerd in uitbreiding expertise bij de inspecteurs: 30 inspecteurs hebben met goed gevolg de meerdaagse cursus bij TNO gevolgd
- In opdracht van de RVI wordt door het Centrum van rechtshandhaving van de Universiteit van Utrecht onderzoek gedaan, waarbij de huidige wijze van handhaving van het vervoer van vuurwerk wordt doorgelicht en suggesties worden gedaan voor verbetering in doelmatigheid en rechtmatigheid.

Extern veiligheidsbeleid

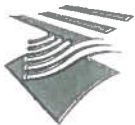
- V&W heeft op basis van actiepuntenlijst het voortouw bij het ontwerpen van de AMvB Externe veiligheid Vervoer. Dit moet samen met VROM worden gedaan, gegeven de relatie met de AMvB Externe veiligheid inrichtingen.
- Vooruitlopend daarop speelt de wens van V&W om het huidige beleid (Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen) in beleidsregels te vervatten. Discussie daarover vindt plaats met VROM
- De AmvB externe veiligheid vervoer en de AmvB externe veiligheid inrichtingen zijn qua beleidslijnen reeds bediscussieerd in het kader van NMP-4.

Tenslotte

Indien u dat wenst zal de heer 10.2.eu bij het MBT vergezellen.

Wvd DIRECTEUR-GENERAAL GOEDERENVERVOER

drs. F.J.P. Heuer

Aan
De minister

Classificatienummer
-

Contactpersoon

10.2.e

Datum

28 juni 2001

Ons kenmerk

DGG/V/VL-01004815

Onderwerp

Ministerieel Beleidsteam Vuurwerk

Doorkiesnummer

070-10.2.e

Bijlage(n)

0

Uw kenmerk

-

Getypt door/paraaf

1. 10.2.e

Vergeleken door/paraaf

BD

Verzonden door/paraaf

BD

Ondertekening door/paraaf

Wd. DG-G 10.2.e

Medewerking van/paraaf

28/6 10.2.e

Afd. VL

Dir. V

29/

Afschrift aan

Archief DGG

Secr. VL

10.2.e

he 10.2.e

he 10.2.e

(RUE)

he 10.2.

10.2.e

10.2.e

Vervolg op

-

Rappeldatum

-

Verzenddatum

-

Verzendwijze

-

Na verzending retour aan

-

Adres

-

Aan

Classificatienummer

Retour van Minister	
DGG DIV	7/12/2001 R
AGI/Beh	W 11 dec 2001
DGG DIV	

Contactpersoon

mr. 10.2.e

Datum 3 december 2001
~~26 november 2001~~

Ons kenmerk

DGG/J-01/008358

Onderwerp

Wijziging van de Regeling van 20 december 1990 houdende vergunningplicht voor het afleveren, ter aflevering aanwezig houden en bezigen van vuurwerk

Doorkiesnummer

351 10.2.e

Bijlage(n)

-

Uw kenmerk

-

Getipt door/paraaf

10.2.e

Vergeleken door/paraaf

10.2.e

Verzonden door/paraaf

-

Ondertekening door/paraaf

DGG 10.2.e 28/11

Medewerking van/paraaf

VL 10.2.e

-

Vervolg op

-

Rappeldatum

-

Verzenddatum

VERZONDEN 6 DEC. 2001

Verzendwijze

-

Na verzending retour aan

-

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Toetspool V&W

mr. 10.2.e per mail akkoord
22/11/2001

Afschrift aan

Archief

mw. 10.2.e

mr. 10.2.e

mr. 10.2.e

Regeling genotificeerd o.g.v. 98/34/EG

Ja: op 26/11

Adres

NWU, k. B 2.09

NWU, k. B 2.09

NWU, k. A 1.02

10.2.e

Nota

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Directoraat-Generaal Goederenvervoer
Stafafdeling Wetgeving, Bestuurlijke & Juridische Zaken

Aan
De Minister

10.2.e

Contactpersoon
mr. 10.2.e
Datum
27 november 2001
Ons kenmerk
DGG/J-01/008359
Onderwerp
Wijziging van de Regeling van 20 december 1990 houdende
vergunningplicht voor het afleveren, ter aflevering aanwezig houden en
bezigen van vuurwerk

Rechts van Minister	
DGG D17	11 dec 2001 R
Afz/Bch	11 dec 2001
DGG D17	

Doorkiesnummer

351 10.2.e

Bijlage

1

Uw kenmerk

-

Min. V. Verkeer en Waterstaat

27 NOV 2001

DGG 6143

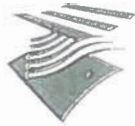
Handwritten signature

Doel: ondertekening van bijgaande regeling en toelichting

Op 11 december 2001 treedt in werking het *Interim-besluit bezigen en afleveren professioneel vuurwerk Wms*, dat onder verantwoordelijkheid van de Minister van VROM is opgesteld. Dat besluit heeft geen ander doel dan de strafrechtelijke handhaving te waarborgen van de regels met betrekking tot het toepassen van professioneel vuurwerk. De achtergrond van dit Interim-besluit is, dat de overdracht van het professionele vuurwerk van V&W naar VROM tot op heden niet heeft kunnen plaatsvinden, anders dan bij de invoering van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (WVGS) in 1996 de bedoeling was. Door de invoering van de WVGS, die alleen op vervoershandelingen betrekking heeft, was nl. voor het strafrechtelijk optreden tegen verboden handelingen met professioneel vuurwerk geen wettelijke grondslag meer. De Minister van VROM heeft dit opgelost door op 11 december 1999 een spoedregeling in werking te laten treden op basis van de Wet milieugevaarlijke stoffen (WMS), waardoor strafrechtelijke handhaving weer verzekerd was. Deze regeling gold ingevolge de WMS voor één jaar, en mocht eenmaal met een jaar verlengd worden. Die periode loopt af op 11 december a.s., en omdat het nieuwe Vuurwerkbesluit dan nog niet in werking zal zijn getreden (daarin wordt immers het professionele vuurwerk ondergebracht), is

Postbus 20904, 2500 EX DEN HAAG
Artillerie, Nieuwe Uitleg 1, 2514 BP Den Haag
Internet www.minvenw.nl/dgg/dgg

Telefoon (070) 351
Telefax 351 10.2.e

het noodzakelijk met een nieuwe tussenoplossing te komen. Daarom heeft VROM het *Interim-besluit bezigen en afleveren professioneel vuurwerk Wms* geïnitieerd. Dat besluit verbiedt het om zonder vergunning als bedoeld in het Reglement Gevaarlijke Stoffen (RGS) handelingen te verrichten met professioneel vuurwerk, en verwijst daartoe naar de artikelen 33 en 41 van het RGS. Ingevolge die artikelen geldt een dergelijk verbod slechts in door de Minister van Verkeer en Waterstaat te bepalen gevallen. Die gevallen zijn geregeld in de *Regeling van 20 december 1990 houdende vergunningplicht voor het afleveren, ter aflevering aanwezig houden en bezigen van vuurwerk* en hebben betrekking op het professionele vuurwerk. In die regeling, die een essentiële schakel vormt in de strafrechtelijke handhavingsketen, wordt verwezen naar de Lijst van vuurwerken, een regeling uit 1984. Die lijst heeft betrekking op het consumentenvuurwerk. Het consumentenvuurwerk is inmiddels geregeld in de Regeling Nadere eisen aan vuurwerk, van de Minister van VROM. Daarmee is de Lijst van vuurwerken een dode letter geworden, hetgeen ertoe noodzaakt om hem als schakel in genoemde handhavingsketen te schrappen. Daarbij komt dat in artikel 2 van de regeling van 1990 een verwijzing naar consumentenvuurwerk niet meer nodig is, gegeven de begripsomschrijving van vuurwerk; deze verwijzing is eveneens geschrapt.

Omdat deze wijzigingsregeling technische voorschriften bevat, is zij genotificeerd aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen op grond van richtlijn 98/48/EG (technische voorschriften). Echter de daarbij behorende stand-still-termijn van drie maanden kan niet worden afgewacht, omdat de regeling op 11 december in werking moet treden. In verband met het spoedeisende karakter van de regeling is –vanwege de met de veiligheid verband houdende ernstige en onvoorziene situatie– een beroep gedaan op de spoedprocedure. De Commissie zal zich over deze spoedeisendheid moeten uitspreken. Gegeven het feit dat het Interim-besluit in vergelijkbare omstandigheden in Brussel niet op bezwaren stuitte, mag erop worden gerekend dat ditzelfde ook voor de

wijzigingsregeling zal gelden, zeker nu die geen inhoudelijke wijziging bevat. Dit betekent dat de wijzigingsregeling ondertussen in werking kan treden.

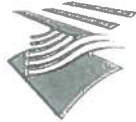
Over de handhaafbaarheid van deze wijzigingsregeling heeft afstemming met het Openbaar Ministerie plaatsgevonden. Ook met VROM is de regeling afgestemd.

Als u met het bovenstaande instemt, verzoek ik u de regeling en de toelichting te ondertekenen.

De Directeur-Generaal Goederenvervoer,

J. Tammenoms Bakker

Aan
De Minister

10.2.e

Retour van Minister	
DGG DIV	8/1/2002 R
Afd / Beh	
DGG DIV	

BSG 6556

m. 21.12

Contactpersoon

10.2.e

Datum

19 december 2001

Ons kenmerk

DGG/J-01/003845

Onderwerp

Wijziging Beleidsregels vergunning professioneel vuurwerk

Doorkiesnum

351 10.2.e

Bijlage

1

Uw kenmerk

-

Doel: ondertekening van regeling en toelichting

1. Op 3 augustus 2000 zijn in werking getreden de Beleidsregels vergunning professioneel vuurwerk. Daarin wordt geregeld de vakbekwaamheid die vereist is voor het afsteken van professioneel vuurwerk. In artikel 10 van deze beleidsregels is bij wijze van overgangsmaatregel bepaald, dat een bewijs van vakbekwaamheid dat dateert van vóór deze datum, gedurende achttien maanden (dus tot 3 februari 2002) als geldig bewijs van vakbekwaamheid wordt aangemerkt.

2. Naar verwachting zal op 1 maart 2002 het nieuwe Vuurwerkbesluit in werking treden. Met ingang van 1 maart 2002, wordt een certificaat van vakbekwaamheid afgegeven door de Minister van SZW of door een instelling die hij daartoe heeft aangewezen.

3. De overgangstermijn van achttien maanden had de strekking om de bezigers van professioneel vuurwerk de gelegenheid te bieden een opleiding te volgen die voldoet aan de beleidsregels. Inmiddels is echter gebleken dat de opleiding die door de Hogeschool Utrecht op basis van de bij de beleidsregels gevoegde eindtermen is ontwikkeld, bij gebrek aan aanmeldingen in de periode van 3 augustus 2000 tot op heden geen enkele maal is gegeven. Vanuit de vuurwerkbranche is aangegeven dat de komst van het Vuurwerkbesluit en daarmee de onzekerheid over de in de toekomst te stellen vakbekwaamheidseisen heeft geleid tot een afwachtende houding bij de vuurwerkbedrijven. Tot nu toe zijn op basis van de Beleidsregels vergunning professioneel vuurwerk in het geheel nog

geen vakbekwaamheidsbewijzen afgegeven; de vuurwerkbranche beschikt nog slechts over vakbekwaamheidsbewijzen van vóór 3 augustus 2000. Omdat op 3 februari 2002 de overgangstermijn eindigt en daarmee de geldigheid van de vergunningen voor het bezigen van professioneel vuurwerk, zou dit betekenen dat het niet meer is toegestaan na die datum professioneel vuurwerk af te steken. Het is dan ook wenselijk om de overgangstermijn enigszins uit te breiden, nl. van 3 februari tot 1 maart 2002.

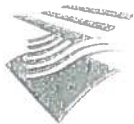
4. Aansluitend op het overgangsregime van V&W zal in het Vuurwerkbesluit worden bepaald dat een vergunning tot het bezigen van professioneel vuurwerk, verleend door de Minister van Verkeer en Waterstaat, als vergunning krachtens het Vuurwerkbesluit wordt aangemerkt. In de regelgeving van SZW zal worden bepaald dat vakbekwaamheidsbewijzen die zijn afgegeven vóór 3 augustus 2000 tot 1 januari 2003 worden aangemerkt als certificaten van vakbekwaamheid als bedoeld in het Arbobesluit. Hiermee wordt bereikt dat de vuurwerkbranche ruimschoots in de gelegenheid is om alsnog de opleiding te volgen en onder overlegging van een certificaat van vakbekwaamheid een vergunning op basis van het Vuurwerkbesluit aan te vragen.

11.1

11.1

DE DIRECTEUR-GENERAAL GOEDERENVERVOER,

J. Tammenoms Bakker

Datum

4 januari 2002

Nummer

DGG/J-01/008026

Onderwerp

Beleidsregels houdende wijziging van de Beleidsregels vergunning professioneel vuurwerk.

DIRECTORAAT-GENERAAL
GOEDERENVERVOER

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,

Gelet op de artikelen 41, eerste lid, 42, tweede lid, en 43, derde lid, onderdeel d, van het Reglement Gevaarlijke Stoffen;

BESLUIT:

Artikel I

In artikel 10, eerste lid, van de Beleidsregels vergunning professioneel vuurwerk vervalt: "gedurende achttien maanden na de inwerkingtreding van deze beleidsregels".

Artikel II

Deze beleidsregels treden in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij worden geplaatst.

Deze beleidsregels zullen met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,

T. Netelenbos

Regelingen vuurwerk in de landen om ons heen.

Gezegd kan iets worden over Duitsland, Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Canada en Verenigde Staten (deze landen zijn bekeken door TNO/PML en een rapport hiervan ligt er. Daarnaast is er informatie van Noorwegen en Zweden en China.

Algemeen.

Specifieke wetgeving explosieven.

Veel landen hebben een regelgeving die gebaseerd is op een speciale explosieven wetgeving .

Regelingen zijn op basis daarvan en niet op basis van transportreglementering. Het gaat dan om het hele scala aan explosieve stoffen, waarvan vuurwerk slechts een onderdeel is.

Canada, Duitsland 11.1 Verenigd Koninkrijk , Zweden en Noorwegen kennen dergelijke wetgeving. In beginsel is op basis van dergelijke wetten regels gesteld t.a.v. transport, import, opslag etc.

In de Verenigde Staten moet vuurwerk voldoen aan een norm.

Autorisatie.

Veel landen kennen het systeem van autorisatie. Alle klasse 1 stoffen, waaronder vuurwerk, moeten goedgekeurd worden , inclusief de classificatie. Het betreft hier Canada, Verenigd Koninkrijk, Zweden, Noorwegen , Duitsland 11.1 Frankrijk kent dit niet. Hier vindt een herclassificatie plaats op basis van opslag regelgeving. Degene die opslaat is verantwoordelijk voor de juiste classificatie. In Duitsland bestaat ook iets dergelijks voor groot vuurwerk (voor het overige autorisatie vereist). De Verenigde Staten kent geen autorisatie systeem, de afzender moet verklaren, dat het vuurwerk aan de Amerikaanse norm voldoet.

Classificatie.

In het algemeen kan gesteld worden, dat de classificatie in de onderzochte landen niet gebaseerd is op de voorgeschreven serie 6 proeven uit de VN Aanbevelingen. Veelal bleek er maar heel weinig ervaring met testen te zijn. Wel voor testen, die betrekking hebben op het gebruik (consumenten wetgeving), maar niet die voor het transport. Niettemin heeft men wel denkbeelden over de classificatie, veelal op basis van expert judgement. In het Verenigd Koninkrijk werkt men met een zogenaamde default lijst. Een classificatie wordt vastgesteld voor een bepaald type vuurwerk en indien geen nadere gegevens bekend zijn wordt deze classificatie aangehouden. Ook in andere landen gelden richtlijnen voor de classificatie. Canada gaat zover, dat elk vuurwerk artikel ingedeeld wordt. Opvallend is, dat in zijn algemeenheid de indeling heel aardig in de buurt komt van de proeven die TNO/PML recent na de ramp in Enschede gedaan heeft. Zo worden salutes (slagbommen, bevattende kaliumchloraat en een mengsel van aluminium en magnesium) overal als 1.1G beschouwd ! Groot vuurwerk is in dat beeld tenminste 1.3.

Opslag en vervoer.

In veel landen heeft men twijfel of de regels voor transport wel een op een over te nemen zijn voor opslag. Met name het aspect van opsluiting en ook de gemengde ladingen (1.1 bij 1.3 bijv.) wordt als probleem gezien. Frankrijk heeft (recent ?) een specifieke 6c) test om aan te tonen, dat bij opslag 1.3 niet kan reageren als 1.1. Het Verenigd Koninkrijk kent ook een afwijkende regelgeving voor opslag t.o.v. transport

Handhaving.

Veel landen hebben inspectiediensten, die speciaal gericht zijn op handhaving van de explosieven wetgeving. Met name de landen met een autorisatiesysteem beschikken over een dergelijke inspectie.

Conclusie.

Op basis van de onderzochte landen kan gesteld worden dat die het aanzienlijk strenger geregeld hebben dan Nederland. 11.1

De meeste (onderzochte) landen hebben hun eigen regels als het gaat over explosieven.

11,1

China, samenwerking inspectiediensten.

De inspectiedienst van China (CIQ) is verantwoordelijk voor de import en export van goederen naar of uit China. Zij willen samenwerken met de RVI. Daar waar problemen zijn kan RVI dit melden aan CIQ, die dan in China de zaak zal onderzoeken. Indien een bedrijf zich niet aan de voorschriften houdt kan dit zover gaan, dat de exportvergunning wordt ingetrokken ! CIQ zal de RVI inlichten over hun onderzoek.

10.2.a [Redacted]

10.2.a [Redacted]

[Redacted]

10.2.a

[REDACTED]

I II I [REDACTED]

[REDACTED]

10.2.a

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

10.2.a

11

Aan

10.2.e

Contactpersoon

10.2.e

Datum

23 juni 2000

Ons kenmerk

-

Onderwerp

notitie uitvoerbaarheid handhaafbaarheid vuurwerkregelingen

Doorkiesnummer

070-10.2.e

Bijlage(n)

1

Uw kenmerk

-

Beste 10.2.e

Bijgaand een notitie zoals hierboven aangehaald. Een en ander is samengesteld mede dankzij de expertise en back-up van 10.2.e. Ik heb hem gevraagd volgende week ook bij het gesprek met TNO aanwezig te zijn.

Overigens is de notitie vrij uitgebreid geworden. Toch heb ik getracht hem zo kort mogelijk te houden. Als iets niet duidelijk is verneem ik dit graag.

Met vriendelijke groet,

10.2.e0

Notitie m.b.t. uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid reglementering vuurwerk

1. Inleiding.

Naar aanleiding van de vuurwerkcramp te Enschede is getracht in beeld te brengen wat de problemen zijn t.a.v. de uitvoering en handhaving met betrekking tot de reglementering van vuurwerk waarvoor V&W verantwoordelijkheid draagt.

De uitvoering en handhaving van bedoelde reglementering wordt binnen V&W uitgevoerd door de RVI. Het is daarom dat deze notitie tot stand is gekomen in nauw overleg met medewerkers van de RVI (Vervoerinformatiecentrum (uitvoerbaarheid)/Handhaving (handhaafbaarheid)).

Deze notitie gaat in het kort in op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van met name de afleveringsvergunning en bezigingsvergunning. In het kort omdat de verantwoordelijkheid over gaat naar VROM en er een nieuwe AMVB door VROM in voorbereiding is. Uitgebreider wordt stilgestaan bij de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het transport van vuurwerkprodukten. Tenslotte wordt een aantal aanbevelingen gedaan op grond waarvan de transparantie t.a.v. met name de classificatie van vuurwerkprodukten meer helder of mogelijkwijs meer als acceptabel kan worden beschouwd.

2. De huidige afleveringsvergunning en bezigingsvergunning; Uitvoerbaar en handhaafbaar?

2.1 Afleveringsvergunning

-De afleveringsvergunning is gebaseerd op artikel 3 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, artikel 6 Besluit vervoer gevaarlijke stoffen en de artikel 2, eerste lid, alsmede de artikelen 31, 33, 36 t/m 39 van het Reglement gevaarlijke stoffen. De vergunning wordt verleend door het Vervoerinformatiecentrum van de RVI. Alvorens een vergunning wordt verstrekt dient de betrokken korpschef van Politie een positief oordeel (antecedentenonderzoek) af te geven betrekking hebbend op de aanvrager. Als het oordeel negaties is wordt een oordeel gevraagd aan de Commissaris der Koningin van de provincie waarin aanvrager woonachtig is.

11.1

-De behoefte aan een afleveringsvergunning kan worden aangetoond door middel van een inschrijving KvK.

11.1

-De aanvrager moet in het bezit zijn van een geldige vergunning ingevolge de WMB teneinde (professioneel) vuurwerk te kunnen opslaan.

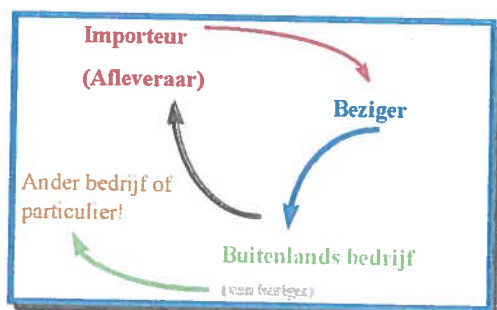
11.1

- De aanvrager moet in staat zijn te voldoen aan de krachtens Wvgs gestelde voorschriften. Dit impliceert dat aanvrager bij aflevering in staat zal moeten zijn als afzender op te treden! In de praktijk betekent dit dat gebruikmaking van Rn. 2007 ADR niet meer tot de mogelijkheden behoort en dat evt. afwijkingen ten opzichte van de IMDG Code v.w.b. etikettering, samenlading en verpakking in het afleveringsbedrijf zullen moeten hersteld.

11.1

- De afleveringsvergunning beperkt zich tot aflevering aan bezigingsvergunninghouders binnen Nederland.

11.1

Schema overzicht hoefijzer - transport

11.1

2.2 Bezigingsvergunning

- De bezigingsvergunning is gebaseerd op artikel 3 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, artikel 6 Besluit vervoer gevaarlijke stoffen en de artikel 2, eerste lid, alsmede de artikelen 40 t/m 45 van het Reglement gevaarlijke stoffen. De vergunning wordt verleend door het Vervoerinformatiecentrum van de RVI. Alvorens een vergunning wordt verstrekt dient de betrokken korpschef van Politie een positief oordeel (antecedentenonderzoek) af te geven betrekking hebbend op de aanvrager. Als het oordeel negatief is wordt een oordeel gevraagd aan de Commissaris der Koningin van de provincie waarin aanvrager woonachtig is.

11.1

- De behoefte aan een bezigingsvergunning kan worden aangetoond door middel van een inschrijving KvK.

11.1

- De deskundigheid van het personeel dient te worden aangetoond. Het mag duidelijk zijn dat deze eis (althans invulling daarvan) als knelpunt wordt ervaren. In eerder verschenen notities is hier al uitvoerig op in gegaan.

-De aanvrager dient in staat te zijn te voldoen aan de bepalingen met betrekking tot de risico-aansprakelijkheid. Aanvrager dient een copie van de polis bij de aanvraag te voegen.

11.1

-Daarnaast bestaat de mogelijkheid om aanvullende voorwaarden te stellen in de vergunning. Deze voorwaarden zijn ondermeer: Bijhouden van een registratie m.b.t. de gebezigde vuurwerken (ontploffingsgevaarlijke stoffen), de melding aan het Vervoerinformatiecentrum van vuurwerkevenementen, en een verklaring van geen bezwaar door de Burgemeester in de plaats waar het evenement plaatsvindt.

11.1

-Algemene knelpunten:

¹ Met de nieuwe AMVB Vuurwerk (VROM) zal het probleem m.b.t. in- en uitvoer opgelost zijn. De afleveringsvergunning zal echter komen te vervallen hetgeen reeds in een eerdere notitie is gemeld.

11.1

3. Het transport van ontploffingsgevaarlijke stoffen en voorwerpen (m.m. vuurwerk).

De Classificatie

- 3.1. Met betrekking tot de reglementering vervoer van vuurwerk kan korthedshalve verwezen worden naar de notitie van Klaas Tiemersma (*Notitie reglementering vervoer van vuurwerk d.d. 15 juni 2000*). Zoals in onderhavige notitie terecht is verwoord, levert het transport van vuurwerk onder de classificatiecode 1.4S een aantal belangrijke voordelen op. Ter aanvulling dient vermeld te worden dat de grote etiketten bij het transport van goederen over zee uit de classificatiecode 1.4S evenmin aangebracht dienen te worden, hetgeen ook weer extra voordeel (financieel + niet herkenbaar aan de buitenzijde) oplevert. Voor de IMDG Code betekent het transport van de classificatiecode 1.4S voordeliger t.o.v. de andere classificatiecodes daar waar het gaat om stuwage, toegelaten hoeveelheden in een container > 20 ft., vervoer aan boord van een passagierschip etc..
- 3.2. Omdat de classificatie van explosieven gerelateerd is aan de te bezigen verpakking(en) en de effecten die een explosie/detonatie heeft op die verpakking en de omgeving, is hieruit voortvloeiend de regelgeving zodanig afgestemd dat een acceptabele veiligheid kan worden bereikt. De bevoegde autoriteiten hebben zich te houden aan de aanbevelingen zoals verwoord in het "manual of Tests and Criteria", hierna aangeduid als "manual", van de UN² betrekking hebbend op de aanbevelingen op het transport van gevaarlijke goederen. In dit "manual" staan de beproevingen, die doorlopen moeten worden teneinde op een juiste wijze ontploffingsgevaarlijke stoffen te classificeren, omschreven. Twee opmerkingen m.b.t. de testcriteria zijn hier van belang, te weten:

11.1

² Zie de notitie reglementering vervoer van vuurwerk van 11.1, Versie 15 juni 2000

Zoals hierboven reeds is aangegeven, is de rol van de testende autoriteit bij de classificatie zeer prominent. Ook blijkt dat de afzender en fabrikant een beduidende rol (kunnen) spelen m.b.t. de classificatie. Echter er kan sprake zijn van meerdere actoren die een rol spelen in de vervoerveiligheid van gevaarlijke stoffen in het bijzonder vuurwerk en de daarbij behorende classificatie.

Om deze keten, voor zover mogelijk, volledig in beeld te krijgen wordt hieronder een overzicht gegeven van de diverse actoren, hun mogelijke rol(len) en de effecten van misclassificatie op de handhaving. Tenslotte zal kort de uitvoering (m.n. ontheffingverlening) de revue passeren.

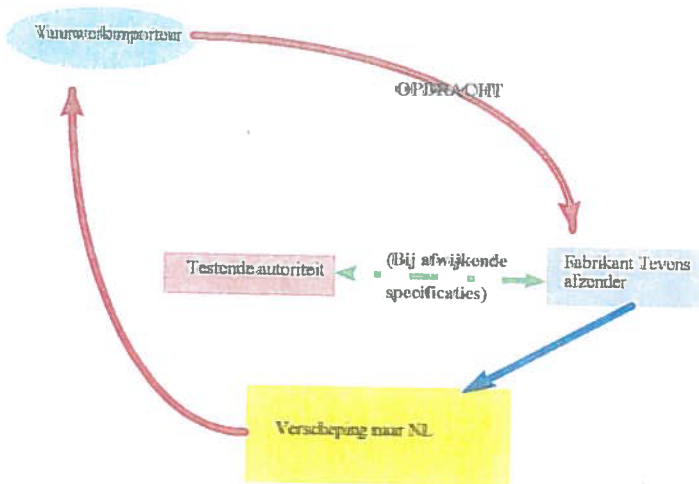
3.3 De actoren bij het transport van vuurwerk, in het bijzonder m.b.t. de classificatie en de handhaving.

In dit deel worden een aantal scenario omschreven waarvan bekend is dat zij daadwerkelijk worden toegepast.

Scenario 1:

Vuurwerkimporteur bestelt vuurwerk in China. Hij geeft daarbij aan de specificaties van het vuurwerk dat hij wenst te ontvangen en maakt afspraken over kwantiteiten per verpakking. Op grond daarvan kan duidelijk gemaakt worden dat het gaat om professioneel vuurwerk c.q. consumentenvuurwerk. Indien er sprake is van consumentenvuurwerk dient dit te voldoen aan de daarvoor gestelde eisen³ (explosieve massa, Nederlandse omschrijving gebruik etc.) en moet het daartoe zijn toegelaten. De fabrikant in China (veelal handmatige productie) draagt zorg dat de specificaties worden nageleefd en verpakt het in een UN-goedgekeurde verpakking conform een EP-norm. Het vuurwerk tezamen met de verpakking kan leiden tot een classificatiecode (subklasse + compatibiliteitsgroep) in de klasse I en tot een geclassificeerd produkt (UN-nummer). In dit geval is de zorg voor de juiste verpakking en toepassing van de classificatievoorschriften de zorg van de fabrikant. Indien de samenstelling van het vuurwerk significant (??) afwijkt van een bestaande classificatie dienen de testen en criteria van het "manual" te worden doorlopen teneinde te komen tot een classificatie. De testende autoriteit in het land van herkomst (China) is dan bepalend.

³ Verantwoordelijkheid VROM

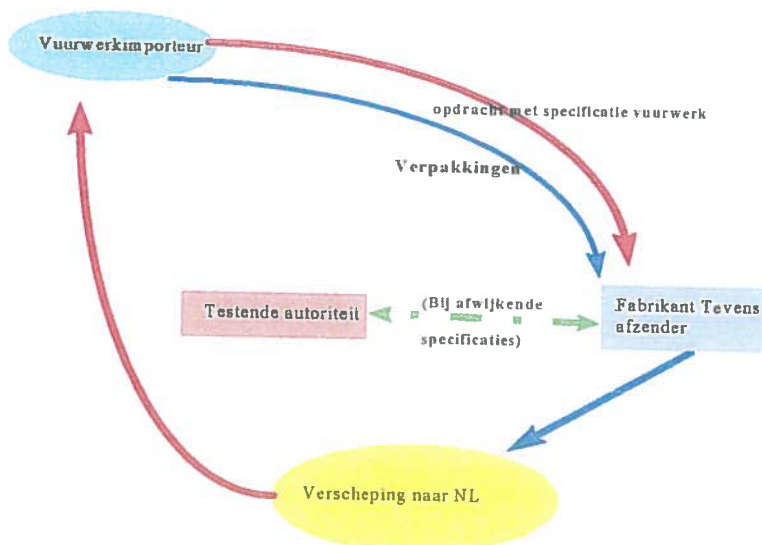

Scenario 1

11.1

Secenario 2;

De vuurwerkimporteur bestelt vuurwerk in China. Hij levert daartoe verpakkingen die in Nederland zijn vervaardigd en voorzien van de nodige opschriften. Tevens geeft hij aan aan welke specificaties het te leveren vuurwerk dient te voldoen. De fabrikant/afzender in China vervaardigt het vuurwerk en verpakt het in de geleverde verpakkingen. Omdat een en ander geschiedt in opdracht van de importeur wordt geen aandacht meer besteed aan de toepassing van de juiste classificatiecode. Immers de beoordelingen (verpakking + produkt) zijn twee afzonderlijke gegevens die door de opdrachtgever zijn bepaald. Conform het "manual" dient de fabrikant/afzender bij significante afwijkingen de verpakkingen met produkten ter classificatie voor te leggen aan de testende autoriteit.

Scenario 2

Tussconclusie:

Duidelijk is dat er een belangrijke rol is weggelegd in beide scenario's voor de fabrikant/afzender. Hij is de enige die kan bepalen in hoeverre een bestaande classificatiecode toepasbaar is voor de te gebruiken verpakking in relatie tot het door hem geproduceerde vuurwerk! De testende (bevoegde) autoriteit speelt in dezen ook een zeer belangrijke rol. Indien procedures (inschattingen) door de fabrikant/afzender worden gevolgd zal deze autoriteit in hoge mate beoordelen in hoeverre een voorgestelde classificatiecode toelaatbaar is en daarmee aansluit op het "manual".

11.

1

Tenslotte mag de rol, in scenario 2, van de vuurwerkimporteur niet worden onderschat. In bedoeld scenario is deze importeur, die gebruik wil laten maken van UN-goedgekeurde verpakkingen (door hem geleverd) in combinatie met door hem gespecificeerd vuurwerk, verantwoordelijk voor het testen van produkt gerelateerd aan verpakking. De uitkomsten van de classificatiecode en daarmee de testrapporten dienen door hem verstrekt te kunnen worden. Tenzij de fabrikant/afzender de specificatie van het vuurwerk c.q. de specificatie van de verpakkingen wijzigt. In dat geval dient laatstgenoemde verantwoordelijk te worden gehouden voor de testrapporten. Let op: een eenvoudige wijziging van de sluiting van de verpakking, toename van kruidgewicht in minimale hoeveelheden kan extreme gevolgen hebben t.a.v. effecten!!

De gevolgen voor de handhaving:**Conclusies:**

Het mag duidelijk zijn dat de classificatieproblematiek erg complex is. Het gaat dan ook te ver in deze notitie alles met betrekking tot die classificatie te omschrijven en te analyseren. Zeker is wel dat de toepassing van een lichtere classificatiecode, met name 1.4S leidt tot een economisch voordeel. Te denken valt daarbij aan goedkopere verpakkingen, geen of minder beperkingen van gewichten, minder eisen aan bemanning (wegvervoer), minder stuwageproblematieken, geen uitrusting (wegvervoer) etc..

Daarbij komt dat het ontbreken van herkenning aan de buitenzijde van een container (wegvervoer) leidt tot minder openthoud en daarmee inspecties.

Om te kunnen handhaven dient er sprake te zijn van een hoge mate van specialisme! Om te kunnen handhaven zal de toegankelijkheid tot testrapporten (China) moeten worden vergroot.

De regelgeving met name op UN-niveau is weliswaar complex, maar is t.a.v. van de indelingscriteria klasse 1 bedoeld voor de specialisten te weten de testautoriteiten en de fabrikanten/afzenders. Wijziging van deze voorschriften heeft, voor zover op dit moment kan worden ingeschat, geen meerwaarde.

Aanbevelingen:

11.1

Deelnemers

10.2.e (VL), 10.2.e (VL),
10.2.e (RVI), 10.2.e
(TNO) en (TNO)

Afschrift aan

Deelnemers en

10.2.e

Verslag van bijeenkomst VL/RVI met TNO/PML

Nummer

-

--

Opgemaakt door

10.2.e

Doorkiesnummer

070 10.2.e

Datum bespreking

30 juni 2000

Bijlage(n)

--

Aanleiding van de bespreking was gelegen in het feit dat de problemen tijdens het transport van vuurwerk voornamelijk bestaan uit classificatieproblemen althans de aanleiding van vele overtredingen kan worden gezocht in het feit dat gebruik wordt gemaakt van een verkeerde classificatie.

In de notitie 'uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid reglementering vuurwerk' d.d. 23 juni 2000 is uitvoerig ingegaan op de classificatie van vuurwerk. Het is van belang om de daarin gepresenteerde gedachten en aanbevelingen te verifiëren met onder meer de bevoegde autoriteit voor het testen en classificeren van explosieve stoffen zijnde TNO/Prins Maurits Laboratorium te Rijswijk.

Na een mondelinge toelichting betreffende de bevindingen en de aanbevelingen door VL werden door TNO een aantal (soms aanvullende) wetenswaardigheden medegedeeld. Deze worden hieronder opgesomd en waar nodig toegelicht.

1. In ons omringende landen zijn er ook problemen met de classificatie van met name Chinees vuurwerk. Bekend is dat Frankrijk in sommige gevallen (afwijkende classificatie) het vuurwerk niet toelaat¹. TNO trekt nog na bij Frankrijk. Duitsland hanteert een zogenaamd BAM-systeem. Dit betekent dat al het Chinese vuurwerk moet zijn voorzien van een zogenaamd BAM-kenmerk. In de praktijk zal steekproefsgewijs worden gecheckt of dit kenmerk aanwezig is. Blijft het feit dat de fabricatie en de controle in China sluitend zal moeten zijn. De vergadering is van mening dat het interessant is om te informeren in de ons omringende landen.
2. Vroeger kwam het veelvuldig voor dat Chinees vuurwerk was verpakt in dozen met een NL UN-kenmerk. TNO constateert (evenals RVI) dat er nu veel meer gebruik wordt gemaakt van verpakkingen met een Chinees kenmerk. Zoals bekend heeft de verpakking een duidelijke relatie voor de classificatie van het

¹ Vraag is dan aan de orde of het vuurwerk over zee weer retour wordt gezonden. Afwijkende classificatie is voor de IMDG Code ook niet aanvaardbaar!

11.1

11.1

11.1

betreffende vuurwerk. TNO onderschrijft dat het niet uit te sluiten is dat China de Tests en Criteria van de UN wellicht ruim interpreteren.

De verpakkingen zijn aan het verbeteren althans merkbaar is dat een aantal (!) fabrikanten meer aandacht besteedt hieraan. Dit wil niet per definitie zeggen dat de kwaliteit verbeterd is. Echter kwam het in het verleden regelmatig voor dat het kruid losgestort in de dozen en/of container werd aangetroffen, nu is dat veel minder vaak het geval. Dit zegt overigens niets over een correcte classificatie!

4. Van belang is de mededeling van TNO dat er in veel havens in China alleen explosieven mogen worden behandeld met een classificatiecode 1.4S of 1.4G (1.4S is de classificatiecode met veel vrijstellingen op grond waarvan onder meer aan de buitenzijde van de container niet zichtbaar is dat er explosieven worden vervoerd).
5. Onderschreven werd dat het hanteren van de classificatiecode 1.4S en ook 1.4G voordelen oplevert. Immers niet alleen bij het transport kan er meer, maar ook bij de opslag van deze codes is meer mogelijk. Als voorbeeld: Opslag 1.4G kan zijn 7000 KG (mits voorwaarden zijn vervuld), terwijl de opslag van 1.3G dan 500 Kg zal mogen bedragen (mits voorwaarden zijn vervuld).²

Tezamen met TNO worden een aantal stellingen ingenomen:

11.1

- a. De controle van vuurwerk is weliswaar van een acceptabel niveau. De mogelijkheden om de naleving van de classificatievoorschriften te controleren zijn beperkt. Niet omdat de voorschriften niet duidelijk zijn, maar omdat een dergelijke controle zeer technisch en wetenschappelijk is en gepaard gaat met zeer hoge kosten. Het zou mogelijk zijn een aantal inspecteurs van de RVI op te leiden als explosiedeskundigen met name gespecialiseerd in vuurwerk.
- b. Bovenstaand probleem wordt versterkt op het moment dat er sprake is van zogenaamd professioneel vuurwerk. Dit vuurwerk is zeer divers en kan op geen enkele wijze worden herkend als zijnde behorend bij een classificatiecode.
- c. Informeren in omliggende landen over de betreffende problematiek en eventuele aanpak is zeer essentieel. Aan de andere kant is het waarschijnlijk een utopie te veronderstellen dat er op korte termijn een gezamenlijke actie kan komen.
- d. 11.1

11.1

- e. De verplichting om testrapporten mee te voeren bij het inlandtransport en om testrapporten ter inzage gereed te hebben indien een importeur vuurwerk vanuit China invoert is een zeer goede optie. Uitdrukkelijk moet daarbij vermeld worden dat het testrapport niet perse een 100% garantie is op de correcte classificatiecode. Bij twijfel (of als steekproef) zullen re-testen moeten worden uitgevoerd. Canada hanteert het systeem van de testrapporten reeds. Getracht zal worden informatie uit te wisselen met de Canadezen.
- f. Wellicht is het mogelijk om multimodaal voor te gaan schrijven dat testrapporten de transporten van explosieven mondiaal moeten gaan begeleiden!

11.1

² Voorbeeld was de situatie bij SE Fireworks.

Tenslotte wordt opgemerkt dat er meerdere mogelijkheden zouden kunnen zijn om de boosdoener bij het transport van vuurwerk (lees classificatie) te onderscheppen. Het verdient aanbeveling om hierover met een aantal mensen in een werkgroep van gedachten te wisselen.

Den Haag, 7 juli 2000

11.1

Verslag

(VL), (VL),
(RVI),
(TNO) en (TNO)

Afschrift aan
Deelnemers en

Verslag van bijeenkomst VL/RVI met TNO/PML

Nummer

Opgemaakt door

Doorkiesnummer

10.2.e

070 10.2.e

Datum bespreking

Bijlage(n)

30 juni 2000

--

Aanleiding van de bespreking was gelegen in het feit dat de problemen tijdens het transport van vuurwerk voornamelijk bestaan uit classificatieproblemen althans de aanleiding van vele overtredingen kan worden gezocht in het feit dat gebruik wordt gemaakt van een verkeerde classificatie.

In de notitie 'uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid reglementering vuurwerk' d.d. 23 juni 2000 is uitvoerig ingegaan op de classificatie van vuurwerk. Het is van belang om de daarin gepresenteerde gedachten en aanbevelingen te verifiëren met onder meer de bevoegde autoriteit voor het testen en classificeren van explosieve stoffen zijnde TNO/Prins Maurits Laboratorium te Rijswijk.

Na een mondelinge toelichting betreffende de bevindingen en de aanbevelingen door VL werden door TNO een aantal (soms aanvullende) wetenswaardigheden medegedeeld. Deze worden hieronder opgesomd en waar nodig toegelicht.

1. In ons omringende landen zijn er ook problemen met de classificatie van met name Chinees vuurwerk. Bekend is dat Frankrijk in sommige gevallen (afwijkende classificatie) het vuurwerk niet toelaat¹. TNO trekt nog na bij Frankrijk. Duitsland hanteert een zogenaamd BAM-systeem. Dit betekent dat al het Chinese vuurwerk moet zijn voorzien van een zogenaamd BAM-kenmerk. In de praktijk zal steekproefsgewijs worden gecheckt of dit kenmerk aanwezig is. Blijft het feit dat de fabricatie en de controle in China sluitend zal moeten zijn. De vergadering is van mening dat het interessant is om te informeren in de ons omringende landen.
2. Vroeger kwam het veelvuldig voor dat Chinees vuurwerk was verpakt in dozen met een NL UN-kenmerk. TNO constateert (evenals RVI) dat er nu veel meer gebruik wordt gemaakt van verpakkingen met een Chinees kenmerk. Zoals bekend heeft de verpakking een duidelijke relatie voor de classificatie van het

¹ Vraag is dan aan de orde of het vuurwerk over zee weer retour wordt gezonden. Afwijkende classificatie is voor de IMDG Code ook niet aanvaardbaar.

betreffende vuurwerk. TNO onderschrijft dat het niet uit te sluiten is dat China de Tests en Criteria van de UN wellicht ruim interpreteren.

3. De verpakkingen zijn aan het verbeteren althans merkbaar is dat een aantal (!) fabrikanten meer aandacht besteedt hieraan. Dit wil niet per definitie zeggen dat de kwaliteit verbetert. Echter kwam het in het verleden regelmatig voor dat het kruit losgestort in de dozen en/of container werd aangetroffen, nu is dat veel minder vaak het geval. Dit zegt overigens niets over een correcte classificatie!
4. Van belang is de mededeling van TNO dat er in veel havens in China alleen explosieven mogen worden behandeld met een classificatiecode 1.4S of 1.4G (1.4S is de classificatiecode met veel vrijstellingen op grond waarvan onder meer aan de buitenzijde van de container niet zichtbaar is dat er explosieven worden vervoerd).
5. Onderschreven werd dat het hanteren van de classificatiecode 1.4S en ook 1.4G voordelen oplevert. Immers niet alleen bij het transport kan er meer, maar ook bij de opslag van deze codes is meer mogelijk. Als voorbeeld: Opslag 1.4G kan zijn 7000 KG (mits voorwaarden zijn vervuld), terwijl de opslag van 1.3G dan 500 Kg zal mogen bedragen (mits voorwaarden zijn vervuld).²

Tezamen met TNO worden een aantal stellingen ingenomen:

- a. De controle van vuurwerk is weliswaar van een acceptabel niveau. De mogelijkheden om de naleving van de classificatievoorschriften te controleren zijn beperkt. Niet omdat de voorschriften niet duidelijk zijn, maar omdat een dergelijke controle zeer technisch en wetenschappelijk is en gepaard gaat met zeer hoge kosten. Het zou mogelijk zijn een aantal inspecteurs van de RVI op te leiden als explosievaardeskundigen met name gespecialiseerd in vuurwerk.
- b. Bovenstaand probleem wordt versterkt op het moment dat er sprake is van zogenaamd professioneel vuurwerk. Dit vuurwerk is zeer divers en kan op geen enkele wijze worden herkend als zijnde behorend bij een classificatiecode.
- c. Informeren in omliggende landen over de betreffende problematiek en eventuele aanpak is zeer essentieel. Aan de andere kant is het waarschijnlijk een utopie te veronderstellen dat er op korte termijn een gezamenlijke actie kan komen.
- d. Aanpakken van de Chinese autoriteit (begin bij ambassade) en inzicht krijgen in de processen m.b.t. productie en uiteindelijk classificatie is van belang voor het goed onderbouwd nemen van beslissingen. TNO gaf aan hieraan mee te willen werken. Het verbieden van de import van vuurwerk uit China leidt hoogstwaarschijnlijk tot een verhoging van het illegale circuit.
- e. De verplichting om testrapporten mee te voeren bij het inlandtransport en om testrapporten ter inzage gereed te hebben indien een importeur vuurwerk vanuit China invoert is een zeer goede optie. Uitdrukkelijk moet daarbij vermeld worden dat het testrapport niet perse een 100% garantie is op de correcte classificatiecode. Bij twijfel (of als steekproef) zullen re-testen moeten worden uitgevoerd. Canada hanteert het systeem van de testrapporten reeds. Getracht zal worden informatie uit te wisselen met de Canadezen.
- f. Wellicht is het mogelijk om multimodaal voor te gaan schrijven dat testrapporten de transporten van explosieven mondiaal moeten gaan begeleiden!

² Voorbeeld was de situatie bij SE Fireworks.

Tenslotte wordt opgemerkt dat er meerdere mogelijkheden zouden kunnen zijn om de boosdoener bij het transport van vuurwerk (lees classificatie) te onderscheppen. Het verdient aanbeveling om hierover met een aantal mensen in een werkgroep van gedachten te wisselen.

Den Haag, 7 juli 2000